

VÝROČNÍ ZPRÁVA

**Jihočeského muzea v Českých Budějovicích
za rok 2009**

České Budějovice
2010

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 1, 370 51 České Budějovice
Tel.: 387 929 311, tel./fax: 386 356 447
www stránky: <http://www.muzeumcb.cz>
E-mail: muzeumcb@muzeumcb.cz

ISBN: 978-80-87311-09-7

ISBN 978-80-87311-09-7

9 788087 311097

Zřizovatelem Jihočeského muzea v Českých Budějovicích je Jihočeský kraj.

SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

V roce 2009 bylo do sbírek Jihočeského muzea získáno celkem 10 978 kusů nových sbírkových předmětů, zapsaných pod 261 přírůstkovými čísly. Z toho bylo získáno: vlastním sběrem 3 789 kusů předmětů, koupí 4 692 kusů, dary 1 586 kusů předmětů a převodem ze starých fondů 911 kusů předmětů. Na sbírkotvorné činnosti se podílely: oddělení přírodních věd, oddělení společenských věd, archeologické oddělení a oddělení knihovny.

Archeologické oddělení

Záchrannými, předstihovými a systematickými archeologickými výzkumy byl do sbírek získán materiál ze 110 archeologických akcí v počtu 2 462 nálezů zejména keramiky, kostí, kovů a skla (56 přírůstkových čísel).

Knihovna

Díky sbírkotvorné koncepci a dokumentačnímu záměru byla pořízena fotodokumentace muzejní činnosti v roce 2009 (samozřejmě byly zejména výstavy, významné návštěvy, vernisáže výstav, odborný seminář, křty publikací, Muzejní noc, činnost klubů – např. výročí založení Historického klubu, přednášky, bezpečnostní alba výstav, zápůjčky sbírek, škody a pojistné události), dále byly dokumentovány vybrané významné události a vybrané aspekty současnosti (život a proměny v Českých Budějovicích – např. další úpravy koryta Vltavy) a vybrané události především kulturního dění ve městě. Celkem bylo pořízeno 3 059 digitálních snímků, které jsou dle připravované směrnice o digitalizaci podkladem pro výběr do I. stupně (chronologické) evidence.

Akvizice do historických knižních sbírek znamenala pořízení velmi zajímavého souboru dokumentů z pozůstalosti Jaroslava Kubáka, významného regionálního historika. Celkem bylo v souladu s návrhem Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost pořízeno 168 položek. Zároveň se podařilo po více než dvouletém jednání dohodnout zakoupení prvotisku z roku 1489. Autorem incunábule je Johann Gerson, významný teolog a aktivní účastník sněmu v Basileji a Husův odpůrce. V roce 2009 byla vyřešena dlouhodobá zápůjčka tištěného misálu z Římskokatolické farnosti v Rudolfově.

Do fondu odborné knihovny bylo akvizicemi, nákupy a dary získáno 922 knihovních jednotek. Celkem bylo do I. stupně evidence a platných přírůstkových knih knihovny zapsáno 7 122 položek. Jako součást počítačově zkatalogizované literatury je rovněž celá zbývající část knihovny dr. Pletzera, bývalého ředitele muzea a významného regionálního historika, přičemž každý titul z jeho studijní knihovny byl označen razítkem s uvedením původu.

V zájmu kontinuálního doplňování fondu odborných časopisů bylo zaevidováno 107 titulů odborných časopisů doplňovaných především nákupem a nadále výhodnou formou národní a mezinárodní výměny o tituly odpovídající oborům, které jsou dlouhodobě zastoupeny v muzeu. Čárovým kódem bylo v roce 2009 označeno celkem 1 199 jednotek periodik.

Oddělení přírodních věd

Sbírkový fond byl doplňován jednak vlastním sběrem v rámci výzkumných a dokumentačních úkolů, jednak nákupy od soukromých osob. Vlastním sběrem bylo pro další odborné zpracování získáno do fondu entomologie cca 500 kusů, mykologie cca 400 kusů, geologie cca 20 kusů a botaniky cca 400 kusů.

Nákupy bylo získáno do přírodovědných sbírek 2 437 kusů, a to do podsbírek Geologie 54 kusů (soubor minerálů D. Kříže, vltavíny z jihočeských lokalit) a Botaniky 2 383 kusů (herbářové položky cévnatých rostlin od R. Pauliče, F. Koláře, L. Ekrt a J. Ertlové).

Oddělení společenských věd

Historička umění

Příprava a realizace jednání Komise pro nákup a odpis sbírek – 17. března, 27. října 2009.

Celkem sbírky UP prostřednictvím nákupů a darů rozšířeny o 90 ks předmětů.

Významné nákupy: soubor tří hodin vyrobených Františkem Jíchou ve 20. letech 20. století.

Dary celkem 9 ks: např. Městský úřad z Hluboké nad Vltavou daroval dva sádrové nástěnné reliéfy: Rodina (260 x 90cm) a Mládí (260 x 90cm) od Jana Hány z roku 1960.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Územní pracoviště v hl. m. Praze daroval obraz Vladimíra Ringese z roku 1951 – Formanský rybník, olej na plátně 58,5 x 98 cm. Výjimečným darem byla hudební skříň z 30.–40. let 20. století (116,5 x 112,5 x 50 cm), kterou darovala paní Helena Vitoňová.

Etnograf

Nákupní komise – celkem nakoupeno 233 ks sbírkových předmětů – soubor tesařského nářadí, soubor replik tradičních lidových hraček, potřeby na venkovské hospodářství, mimořádně zajímavá křížová cesta s výjevy z kukuřičného šustí ve velikonočních kraslicích, soubor městského odívání, pohlednice z přelomu 19. a 20. století s venkovskými pracovními výjevy.

Vlastní sběr – celkem 23 ks předmětů (textil, domácí potřeby)

Numismatička

Prostřednictvím nákupní komise rozšířena podsbírka numismatiky celkem o 5 ks předmětů.

Dary: 1 předmět.

Významné přírůstky: Sada pamětních mincí k předsednictví ČR v Radě Evropské unie.

Kurátorka Divadelního a hudebního archivu

Fond hudebního a divadelního archivu byl rozšířen celkem o 390 ks sbírkových předmětů. K významným akvizicím patřilo 6 ks loutek z majetku rodiny Kopeckých, 16 ks loutek k rodinnému loutkovému divadlu a soubor 122 ks tištěných Švábových dekorací k rodinnému loutkovému divadlu.

Formou darů se sbírka rozrostla o pozůstalost po hudebním skladateli Theodoru Kösslovi, čítající celkem 102 ks především notových materiálů; programy Jihočeského divadla (18 ks); 119 ks zejména divadelních programů a „Divadelních zápisníků“ z pozůstalosti po operním pěvci Jihočeského divadla Romanu Kratochvílovi. Do hudebního fondu bylo získáno 6 ks CD nosičů.

Historik novějších dějin

Prostřednictvím nákupní komise rozšířen fond „K“ novějších dějin celkem o 8 položek (cca 743 kusů) zapsaných pod 6 přírůstkovými čísly.

Významné nákupy: amatérský promítací přístroj Popular vyrobený v Brně z 1. rep., projekční aparát Sciopticon kolem roku 1880 se skleněnými obrázky (cca 290 ks), stereoskop značky Mercury z USA z období kolem 1905 včetně obrázků (cca 445 ks).

Akvizice a dary: různé učebnice pro obecní a střední školy z období před rokem 1914 a z 1. rep., protichemická souprava CO v kuffíku vyrobená v Lutíně z 30. let 20. století.

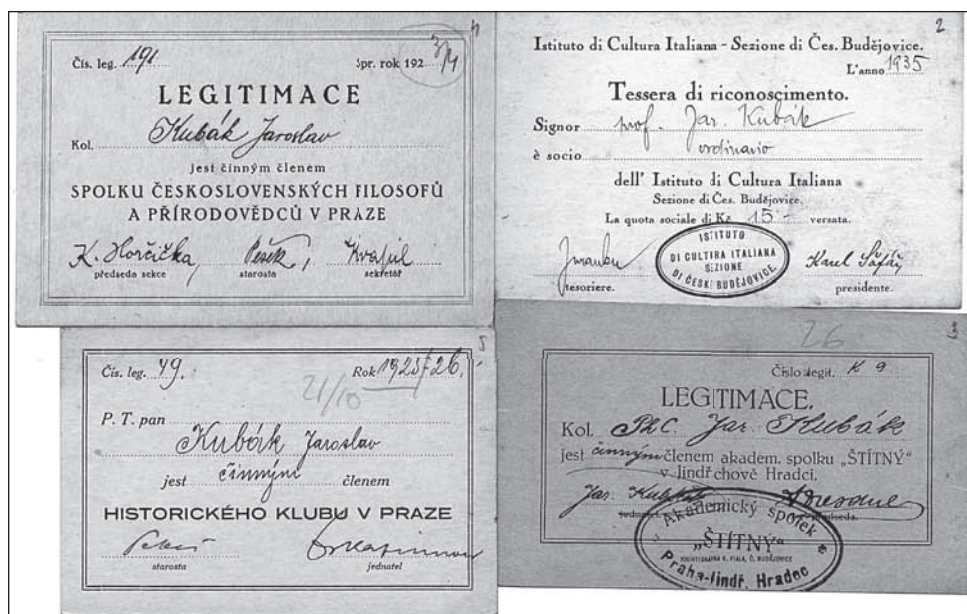
Historik nejnovějších dějin

Nákupní komise – do sbírek fondu „S“: březen – nakoupeny celkem 2 předměty (2 př. č.), listopad – nakoupeno celkem 106 předmětů (13 př. č.)

Pro archiv Regionální letecko-historické společnosti získáno 10 ročníků odborných leteckých časopisů provenience SRN z 80. let 20. století.

Pozůstalost po Karlu Ortovi a Luise Princové – korespondence, fotografie, tisky. Cca 1 b. m.

Střední škola veterinární a zemědělská – 10 ks školních pomůcek.

Členské průkazky z pozůstalosti historika Jaroslava Kubáka.
Tato akvizice je významným přínosem pro historické knižní sbírky.

Archeologické oddělení

Do I. stupně evidence bylo zapsáno 56 nových přírůstkových čísel (2 462 předmětů) a zapsáno 30 čísel sáčků do databáze Záchranné výzkumy. Do II. stupně evidence zapsáno v programu DEMUS celkem 435 karet. Byly tak zapsány a zkatalogizovány veškeré přírůstky za rok 2009.

Byla provedena revize fondu Středověk. Celkem bylo zrevidováno 800 předmětů v 22 krabicích. Pokračovalo se v ukládání sbírek do nových krabic a ve vytváření nových lokačních seznamů (fond Středověk a fond Stará budějovická sbírka).

V roce 2009 bylo konzervováno a restaurováno 37 keramických nádob, 4 tkalcovská závaží a externě 315 kovových předmětů z archeologických výzkumů realizovaných archeologickým oddělením v Plané u Českých Budějovic, Přešovicích, Březnici, Ratajích u Bechyně, Českých Budějovicích a Třísově.

Knihovna

Díky postupující rekatalogizaci knihovního fondu bylo zapsáno do I. stupně evidence v programu Clavius celkem 6 169 knižních jednotek z regionální literatury. Ve II. stupni evidence bylo zkatalogizováno celkem 7 122 knihovních jednotek a bylo pořízeno celkem 10 329 jmenných katalogizačních lístků, přičemž duplicitně byly nadále tištěny katalogizační lístky archeologické literatury (jejíž lístkový katalog se pro potřeby pracovníků i externích badatelů nachází na archeologickém oddělení a pořádá ho pracovnice pověřená správou archeologické příruční knihovny). I v roce 2009 byly ve dvojím paré tištěny také katalogizační lístky Pletzerovy knihovny s cílem vytvoření zvláštního katalogu s obsahem této pozůstalostní knihovny, která je nyní již kompletně zpřístupňována veřejnosti ke studiu, neboť obsahuje hodnotnou regionální literaturu. Celkový počet knihovních jednotek v knihovně je 74 814.

Celá knihovna Karla Pletzera, tj. 1 175 jednotek, byla přestěhována a umístěna v novém depozitáři v 1. patře u výtahu (č. 223), kam bylo celkem přestěhováno a uloženo 3 066 kusů, z toho 1 891 kusů svazků nové odborné literatury.

Kontrolovány a zkompletovány byly všechny tituly periodik a zároveň byly zadány vybrané tituly do vazby. Svázané tituly byly řádně zaevidovány v programu Clavius jako úplné komplety.

V závěru roku 2009 byla provedena inventura veškerých skladových zásob publikací muzea a vyúčtování komisního prodeje všech periodických i neperiodických titulů muzea i spolupracujících partnerů při prodeji cizího zboží. Pravidelně byla aktualizována on-line nabídka publikací muzea na internetových stránkách muzea a vyřizovány veškeré doručené objednávky muzejních publikací.

Do Demusu bylo převedeno 1 039 karet z podsbírký map a plánů MP. Tyto záznamy budou doplněny ještě o veškeré údaje zjistitelné na pracovišti CESu muzea.

Pravidelně byly zaznamenávány teplotní a vlhkostní podmínky v depozitářích.

Do souborného katalogu SKAT byla zasílána data o zpracovaných titulech a zároveň byla zavedena praxe využití sdílených dat a informací poskytovaných velkými knihovnami.

Dle plánu byla provedena inventura 10% částí podsbírký fototéka – celkem 2 550 položek negativů. Revize probíhala v 1. polovině roku 2009 a její výsledky jsou zaznamenány v odevzdaném revizním protokolu. Fotografka pokračovala v pořádání a zálohování elektronického fotoarchivu – celkem utříděno 15 172 záznamů. Uspořádáno bylo 2 550 kusů karet fototéky dle revize.

Revize historických knižních sbírek proběhla dle plánu – bylo revidováno 973 kusů z podsbírký LA Literární archiv a 605 kusů starých tisků se signaturou ST. Pokračovalo také restaurování ohrožených

exponátů z historických knižních sbírek. Byla provedena periodická kontrola exponátů zapůjčených v Historické expozici Města Kaplice. Komisionálně za účasti kurátorky knižních sbírek a několika restaurátorů byly na základě výsledků předchozího restaurátorského průzkumu vybrány a zadány k restaurování 4 poškozené rukopisy.

Oddělení přírodních věd

Do I. stupně evidence bylo zaneseno celkem 475 kusů sbírkových předmětů (400 z oboru mykologie, 75 z oboru geologie).

Do II. stupně evidence bylo zaevidováno celkem 83 034 kusů (6 150 kusů z oboru botanika, 400 kusů z oboru mykologie, 76 473 kusů plus 11 ks typového materiálu z oboru entomologie). Celkem 6 836 inventárních čísel.

Byla provedena cyklická revize části podsbírký Entomologie (72 500 položek). Všichni pracovníci provádějí průběžné kontroly stavu depozitářů a sbírkových předmětů (včetně expozic a výstav, minimálně dvakrát měsíčně), zejména z hlediska napadení škůdci a provedení nápravných opatření. Průběžně byla prováděna lokální desinsekce (podsbírký bezobratlí a obratlovcí). Sbírký botanické, entomologické a mykologické byly průběžně ošetřovány vymrazováním.

Část herbáře, cca 5 000 herbářových položek, byla roztríděna dle botanického systému do druhové úrovně a zároveň byly odděleny položky ošetřené Lindanem od položek neošetřených. Bylo zahájeno restaurování botanické sbírký – na herbářový papír bylo fixováno 9 600 položek. Oschedováno 1 763 nových herbářových položek. Bylo dokončeno ukládání sbírký do nových herbářových krabic.

Starší mykologické sběry byly uloženy do nových herbářových krabic. Byla provedena kompletní revize fondu obratlovců z hlediska napadení škůdci. Byl sestaven lokační seznam celé geologicko-mine-ralogické sbírký v počtu 8 300 inventárních položek.

Oddělení společenských věd

Do I. stupně evidence bylo zapsáno 1 216 kusů sbírkových předmětů, z toho 59 v oboru etnografie, 794 do sbírký novějších dějin, 264 do sbírký nejnovějších dějin, 6 do sbírký numismatiky a 93 do uměleckoprůmyslové sbírký.

V programu Demus bylo zpracováno do II. stupně evidence ve fondu uměleckoprůmyslové sbírký 250 položek, ve fondu etnografie 92 položek, v oboru numismatika 142 položek (z toho 136 položek tvořila odborná rekatologizace, zbytek tvořily nové karty), ve fondu novějších dějin 540 položek a ve fondu nejnovějších dějin 535 položek.

V roce 2008 proběhly v podsbírkách OSV následující revize:

U podsbírký UP byla dokončena revize skla. Celkem prošlo revizí 3 500 ks, z toho v roce 2009 bylo revidováno 1 000 ks.

U podsbírký etnografické byla provedena revize lidového textilu, šperků a oděvních doplňků, devocionálií celkem 2 921 ks .

U podsbírek historických byla provedena periodická inventarizace podsbírký č. 10 sign. K, karty ve 2. stupni evidence K 1 – K 4 500 (cca 9 850 ks).

U podsbírký UP došlo k přestěhování a novému uložení kovů v rámci depozitáře v Ledenicích (cca 200 ks), přestěhování a novému uložení všech obrazů z Ledenic do nových dep. L. B. Schneidera (cca 800 ks), přestěhování a novému uložení nábytku z Nedabytle do L. B. Schneidera (cca 350 ks). Dále došlo k převozu a dočasnému uložení sbírek ze Žumberka (cca 30 ks) a převozu a novému uskladnění nábytku ze Žumberka do dep. L. B. Schneidera.

U podsbírký Národopisu došlo k ukládání sbírkových předmětů do depozitářů Šrámkova ul., hl. budova – půda, hlavní depozitář, Ledenice – 621 ks předmětů. Pro inovaci výstavy *Taková byla... Ohlédnutí za drsnou a krásnou Šumavou Karla Klostermanna* – výběr sbírkových předmětů a jejich pořádání a příprava – celkem 76 ks předmětů. V depozitáři Ledenice došlo k úpravě elektroinstalace, stavební práce – odpady, zprovoznění akumulčních kamen.

Kontrola depozitářů národopisu.

U podsbírký Divadelního a hudebního archivu byla přestěhována část fondu (cca 200 ks archívních krabic), provizorně uložena v depozitářích UP na půdě hlavní budovy, do nových depozitářů ve Schneiderově ulici. Z půdy do nových depozitářů byl rovněž odstěhován soubor loutek Malého divadla v Českých Budějovicích, čítající cca 200 ks. Loutky byly uloženy v prozařímých prostorách ve Schneiderově ulici, kde dojde k jejich očištění, inventarizaci, fotodokumentaci a novému uložení.

Bylo započato s úklidem a reorganizací hudebního a divadelního archivu, přípravami na vybudování nového badatelského zázemí. Příprava zápůjčky pro Západočeské muzeum v Plzni – zapůjčeny loutky z fundusu rodiny Kopeckých pro nové Muzeum loutek. Vyskladnění loutek Antonína Kopeckého a účast na natáčení multimediálního projektu v rámci grantu MK „Vývoj vodících mechanismů loutek“ pro muzeum v Mirovicích. Zajištění výroby a odvozu kartonových krabic na sbírky v tiskárně Herbiaprint. Započato s opisem přírůstkových knih do programu Excel – příprava na revizi fondu.

U podsbírký historického fondu „K“ provedl kurátor evidenci fondu fotografií místopisu jižních Čech do počítačové databáze – zaevidováno celkem 700 karet. Dále proběhlo skenování fotografií místopisu jižních Čech do počítačové databáze – celkem 700 samostatných fotografií nebo souborů fotografií.

U podsbírký historického fondu „S“ došlo po skončení stavebních úprav v ul. F. Šrámka k opětovnému stěhování části sbírek „K“ a „S“ zpět do sklepních depozitářů – duben. Příprava a účast na stěhování sbírek UP z depozitáře Žumberk, Nedabyle a Ledenice do nových depozitářů ve sklepních prostorech v ul. L. B. Schneidera – červen. Dále došlo k realizaci odpisů z podsbírký 10 – historie („S“) na základě provedené revize č. 7/2006 (příkaz ředitele) fondu bývalého MDRH „S“. Odepsáno celkem 434 inv. č.

Konzervátor dřeva

Dle potřeby jednotlivých kurátorů sbírek ošetřil následující sbírkové předměty:

Obrazové rámy – 20 ks, renesanční židle – 1 ks, čalouněná židle – 1 ks, kolovrátek – 1 ks, jídelní stůl – 1 ks, malovaná truhlice – 3 ks, malovaná skříň – 1 ks, deskový obraz – 1 ks, pánská toaleta – 1 ks, renesanční kříž – 1 ks, skleník černě lakovaný – 1 ks, renesanční dobová postel – 1 ks, betlém – 1 ks, muzejní noc – 60 ks hraček a 40 ks křížků ke Kristům, podstavec k májce – 1 ks.

Kontrola a čištění expozice Žumberk, kontrola depozitářů v Ledenicích a Nedabylích, stěhování šicích strojů a praček, vyklízení půdy ul. Dukelská, stěhování nábytku, střeleckých terčů, obrazů a kovů.

Konzervátor kovů

Dle potřeby jednotlivých kurátorů sbírek ošetřil následující sbírkové předměty:

Čištění a konzervace předmětů ze sbírek uměleckého průmyslu – soubor orientálních nádob z mědi a mosazi – 19 ks, ostatní předměty – 13 ks (svícňů, dveřního kování, závor, klepadel a pantů). Konzervace – 30 ks sklářského nářadí, železné nářadí – 8 ks. Opravy, konzervace nábytkového kování a výroba nových klíčů – 53 ks. Na akci „Muzejní noc“ výroba 7 ks forem na odlévání cínu a následné odlití 513 různých odlitků. Konzervace 2 ks plaket. Práce pro jiná muzea: poštovní muzeum – 3 ks poštovních schránek, pískování smaltované poštovní cedule a její odrezení, 2 ks dělových střel (cca 10 kg/kus), 1 ks salutního kanónu pro muzeum v Týně nad Vltavou.

Konzervátorka textilu a obrazů

Dle potřeby jednotlivých kurátorů sbírek ošetřila následující sbírkové předměty:

Lepení, konzervace podmaleb – 2 ks, rentoaláž, čištění, retuše a konzervace obrazu – 16 ks, čištění fotografií – 2 ks, lepení a konzervace keramiky – 2 ks, snímání nepůvodní polychromie, plastika – 1 ks, čištění a konzervace plastiky (Madona) – 1 ks, čištění a konzervace palmových listů – 3 ks, čištění a konzervace dřevěného růžence – 1 ks, čištění a konzervace grafik – 2 ks, doplnění zlaceného rámu, retuše zlacení – 1 ks, retuš fládrů – 1 ks, čištění cingullum po biskupu Jirsíkovi – 1 ks, čištění a konzervace májky (papír, látka) – 1 ks, čištění a konzervace betlémů – 50 figur, lepení skla – 1 ks. Práce pro jiné instituce – cedule (smalt), poštovní schránka. Dohled nad praktikantkami. Balení obrazů, skla. Čištění expozice Žumberk. Malování dřevěných hraček (Muzejní noc).

Zajímavé předměty resp. soubory zadané k restaurování mimo Jihočeské muzeum

U podsbírký Uměleckého průmyslu to byl soubor sedacího nábytku (sofa, 4 křesla), psací stůl a renesanční kabinet.

U podsbírký Etnografie byly v roce 2009 do restaurátorských dílen předány následující předměty: 3 ks truhly, 3 ks podmalby – celkem 6 ks. Paspartzace sbírkových předmětů – pokračování v dlouhodobém programu – 46 ks.

U podsbírký Divadelní a hudební archív byl předán k restaurování soubor 26 ks textilních maňásků, soubor plakátů (20 ks) a 1 ks tablo s fotografiemi studentů budějovické Hudební školy.

U podsbírký historie, fond „K“, byl předán k restaurování 1 ks prapor Spolku vojenských veteránů v Českých Budějovicích.

Loutky pocházející ze souboru maňáskového divadla z první poloviny 20. století.

KULTURNĚ OSVĚTOVÁ ČINNOST

Archeologické oddělení

Výstavu **Pravěké hradiště na Dívčím Kameni a keltské oppidum Třisov** v Infocentru v Holubově autorsky připravil O. Chvojka, který rovněž realizoval dlouhodobou výstavku pravěkých nálezů a publikací Jihočeského muzea v prostorách Filosofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích..

Pracovníci oddělení proslovili 11 přednášek z oboru archeologie pro veřejnost a 4 referáty na odborných konferencích a sympoziích, včetně 19. ročníku mezinárodní *Archäologische Arbeitsgemeinschaft Ostbayern/West - Südböhmen*.

Pracovníci oddělení provedli v expozici pravěku Jihočeského muzea 15 skupin žáků a studentů základních a středních škol

O. Chvojka pravidelně přednášel v Historickém ústavu Jihočeské univerzity pro studenty 1. ročníku *Úvod do archeologie, Přehled pravěku a raného středověku a dobu bronzovou*, P. Zavřel přednášel *Dobu římskou a dobu stěhování národů*.

Zprávy o probíhajících archeologických výzkumech přinášely stránky regionálního tisku a regionální televizní a rozhlasové zpravodajství.

Knihovna

Vedoucí knihovny připravila výstavu k 50. výročí založení Historického klubu při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích. Díky ochotě členů klubu a jeho příznivcům se podařilo shromáždit více než 400 zajímavých a dosud nevystavených exponátů, které byly dokladem pestré klubové činnosti.

Knihovna připravila dva exponáty měsíce: byla prezentována literatura k Šumavě a nová muzejní produkce. Pracovnice knihovny připravily 3 soutěže pro děti v rámci Muzejní noci na Žumberku a bylo realizováno 8 autorských prohlídek expozice Rožmberský úředník.

K výstavě Šumava Karla Klostermanna byly připraveny dvě doprovodné akce pro děti v měsíci červenci.

Ve spolupráci se sdružením Herold (Ing. M. Daňkem) bylo připraveno libreto výstavy o obecní vexilologii okresu České Budějovice pro další výstavní období.

Ve spolupráci s Městem Litoměřice vybrala vedoucí knihovny exponáty z historických knižních sbírek muzea do nové expozice o Ferdinandovi Blumentrittovi. Otevření této expozice v rekonstruovaných prostorách historické bašty se v červnu 2009 zúčastnil ředitel muzea a velvyslankyně Filipín v Praze.

Fotografka spolupracovala na přípravě plakátů a pozvánek a dalších propagačních materiálů, zejména nových skládaček o muzeu a jeho expoziční nabídce.

Vedoucí knihovny připravila a moderovala 8 akcí Historického klubu, zajistila 4 přednášky do měsíčních programů muzea a celkem 9x prezentovala kolekci významných filipinik – vždy s přednáškou o historii česko-filipínských vztahů.

V říjnu 2009 připravilo a zajistilo oddělení knihovny odborný muzeologický seminář s praktickými ukázkami zaměřenými na téma péče a restaurování starých fotografií a fotografických sbírek. Ve dvou blocích přednášela Mgr. Tereza Cermannová, která se specializuje právě na fotografické sbírky a má mnoho zahraničních zkušeností s technikami, které se zde dosud nepoužívaly. Účastníci semináře ocenili podrobný teoretický výklad a také se jim velmi líbila praktická ukáзка, při které se všichni zapojili do odborného posouzení a prozkoumání předloženého materiálu.

V roce 2009 byly oddělením knihovny připraveny a zajištěny křty dvou zajímavých knih. Jednou z nich byla kniha ředitele muzea v Milevsku, Vladimíra Šindeláře. Také kmotři knih byli pozoruhodní hosté, např. ředitelka Muzea Police ČR. Autorem druhé křtěné publikace byl dr. Tomáš Sterneck. Na této prezentaci byli zajímaví a milí hosté, mezi nimi např. bývalý velvyslanec Rakouska v ČR a býv. hejtman Jihočeského kraje, RNDr. Jan Zahradník.

Helena Stejskalová připravila pro Český rozhlas České Budějovice 53 dílů seriálu vybraných ukázek a událostí ze starých jihočeských novin a časopisů z roku 1909 v pořadu Vltavín o zajímavých událostech a každodenním životě v regionu před sto lety. Spolupráce s rozhlasem byla dalším výstupem ukončeného badatelského úkolu a široké veřejnosti prezentuje zajímavý fond periodik v knihovně muzea. V pořadu Hosana českobudějovického rozhlasu bylo odvysíláno 12 dílů – každý měsíc jeden díl – prezentující ukázky duchovní a knižní kultury v historických knižních sbírkách muzea. Český rozhlas – 2 Praha odvysílal výbor ukázek z literatury v pořadu Čas ke snění, který také připravila vedoucí knihovny. Na základě iniciativy Českého rozhlasu České Budějovice připravila vedoucí knihovny 12 dílů vysílaných v odpoledním proudu Fontána v živých vstupech každý poslední pátek v měsíci od 16,05 do 16,45 hodin společně s PhDr. Václavem Ramešem, ředitelem archivu SOA Třeboň. Pořad o ohlasu událostí roku 1989 v jihočeském tisku byl věnován výběru událostí z jednotlivých měsíců roku 1989. Byl součástí rozhlasového projektu Dvacetiletí od revoluce v roce 1989 a citace i výběr komentářů z dobového tisku přibližovaly atmosféru vybraných událostí v jihočeském regionu měsíc po měsíci.

Pravidelnou aktualizaci internetové nabídky titulů muzea prováděla Jana Klimešová, která zároveň doplňovala veškeré údaje týkající se produkce publikací a vyřizování jejich administrace.

Ukázka z křtu knihy Jihočeský zločin z pera Vladimíra Šindeláře.

Oddělení přírodních věd

Pracovníci přírodovědného oddělení připravili v roce 2009 v Jihočeském muzeu 2 výstavy (z toho 1 převzatou). Mimo Jihočeské muzeum pak byly realizovány 2 výstavy.

Výstavy připravené pracovníky přírodovědného oddělení:

a) výstavy v Jihočeském muzeu:

Výstava hub v Jihočeském muzeu

Krajem komárů a kaprů

b) výstavy mimo Jihočeské muzeum:

Výstava hub na výstavě HOBBY Podzim 2009 na Výstavišti v Českých Budějovicích;

Výstava hub na gymnáziu v Českém Krumlově

Pracovníci oddělení přednesli celkem 10 autorských přednášek pro veřejnost (entomolog 2, mykolog 4, botanik 1, geolog 3) a v rámci přírodovědného cyklu přednášek a klubové činnosti zajistili 14 přednášek externích lektorů. Celkem 4 přednášky byly uspořádány ve spolupráci s Jihočeskou pobočkou České botanické společnosti, 4 přednášky ve spolupráci s Entomologickou společností, 2 přednášky ve spolupráci s Mykologickým klubem Jihočeského muzea, 2 přednášky ve spolupráci s Ornitologickým klubem.

V průběhu roku 2009 pracovníci přírodovědného oddělení uspořádali 6 terénních exkurzí pro veřejnost (zoolog 2, botanik 2, entomolog 2) a 7 exkurzí v rámci činnosti odborných společností (mykolog 2x pro členy Mykologického klubu při Jihočeském muzeu, zoolog 2x pro členy Ornitologického klubu, botanik 3x v rámci Fofistického kurzu). Entomolog 2x vycházky pro školy.

Všichni pracovníci přírodovědného oddělení věnovali značnou pozornost spolupráci se školami a vědeckými ústavy, zejména s Přírodovědeckou fakultou, Pedagogickou fakultou a Zemědělskou fakultou Jihočeské univerzity, mimo jiné formou konzultací bakalářských a magisterských prací studentů všech jmenovaných fakult.

Entomolog se podílel na organizaci okresního a krajského kola Biologické olympiády a pracoval jako člen hodnotící komise v biologických oborech Studentské odborné činnosti a podílel se na výuce studentů v expozici muzea. V rámci Muzejní noci připravil botanik praktickou ukázkou botanické práce v terénu.

Činnost oddělení se setkala se zájmem tisku, byla předmětem relací rozhlasových a televizních stanic.

Oddělení společenských věd

Všichni pracovníci oddělení se podíleli na přípravě a realizaci Muzejní noci na tvrzi Žumberk.

Kurátorka sbírek UP spolupracovala na přípravě výstavy **Šumava Karla Klostermanna** v Sandlu a Freistadtu. Dále prováděla výběr exponátů pro plánovanou výstavu **Rožmberkové**, výběr exponátů pro zápůjčku do Muzea v Českém Krumlově, výběr exponátů pro reinstalaci výstavy **Taková byla ...** v Jihočeském muzeu. Realizovala jeden exponát měsíce.

Kurátor sbírky národopisu se podílel na přípravě a realizaci doprovodných akcí k **výstavě Šumava Karla Klostermanna**. Také spolupracoval na přípravě výstavy **Šumava Karla Klostermanna** v Sandlu a Freistadtu.

Etnograf muzea se podílel i na těchto výstavách:

Ivana Wolková, pečivo, kraslice, kroje a výšivky (spolu s I. Tauerovou)

Petr Luniaczek, fotografie lidové architektury

Zdeněk Troup, fotografie ze Šumavy

exponát měsíce – **Betlém** (spolu s I. Tauerovou)

Advent v muzeu – (společně s I. Tauerovou)

Numismatička realizovala výstavu **Bankovky, šajny, bankocetle** a tři exponáty měsíce.

Historik novějších dějin realizoval výstavu **Dějiny Sokola v Českých Budějovicích (k 140. výročí založení první české tělovýchovné organizace ve městě)** ve spolupráci s T. J. Sokol České Budějovice.

Historik nejnovějších dějin se podílel na projektu pro Collegium Bohemicum – tvorba stálé expozice **„Naši Němci“** k historii německého etnika v Čechách v Muzeu města Ústí nad Labem.

Národopisné sdružení při Jihočeském muzeu se společně s etnografem muzea Františkem Krejčou a správkyní depozitářů etnografie Irenou Tauerovou podílelo na tradiční **Velikonoční výstavě**.

Bylo prosloveno 34 přednášek pro odbornou (v rámci seminářů, konferencí a výstavy Šumava Karla Klostermanna) i laickou veřejnost a školy.

V rámci propagace výstav a expozic bylo v roce 2009 poskytnuto celkem 45 článků a rozhovorů pro hromadné sdělovací prostředky. Pracovníci oddělení společenských věd se podíleli na přípravě a realizaci jednotlivých programů a doprovodných akcí v rámci Muzejní noci.

Ukázka z výstavy k 50. výročí založení Historického klubu.

Nejen o výstavní činnosti uveřejňovaly jihočeské deníky informace z muzea po celý rok 2009.

deník | úterý 21. listopadu 2009 | JIŽNÍ ČECHY

KULTURA

Když stál chleba miliardy marek
 Jihočeské muzeum láká na výstavu starých bankovek, lidí uvádí i kasařské náčiní

VLADIMÍR ŠTĚPÁNEK
 České Bankovní - Na první pohled obyčejný srovnání starých bankovek. Jsou v nich různé motivy, ale všechny mají stejnou hodnotu. Tohle je však náročné dílo, protože každá bankovka má svou historii a je třeba ji pečlivě uchovávat. Muzeum láká na výstavu starých bankovek, lidí uvádí i kasařské náčiní.

VLADIMÍR ŠTĚPÁNEK
 České Bankovní - Na první pohled obyčejný srovnání starých bankovek. Jsou v nich různé motivy, ale všechny mají stejnou hodnotu. Tohle je však náročné dílo, protože každá bankovka má svou historii a je třeba ji pečlivě uchovávat. Muzeum láká na výstavu starých bankovek, lidí uvádí i kasařské náčiní.

VLADIMÍR ŠTĚPÁNEK
 České Bankovní - Na první pohled obyčejný srovnání starých bankovek. Jsou v nich různé motivy, ale všechny mají stejnou hodnotu. Tohle je však náročné dílo, protože každá bankovka má svou historii a je třeba ji pečlivě uchovávat. Muzeum láká na výstavu starých bankovek, lidí uvádí i kasařské náčiní.

deník | úterý 21. listopadu 2009 | JIŽNÍ ČECHY

KULTURA

Historický klub slaví padesáté výročí
 Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích dnes otevře výstavu, kde návštěvníci uvítají přes 250 exponátů

VLADIMÍR ŠTĚPÁNEK
 České Bankovní - Na první pohled obyčejný srovnání starých bankovek. Jsou v nich různé motivy, ale všechny mají stejnou hodnotu. Tohle je však náročné dílo, protože každá bankovka má svou historii a je třeba ji pečlivě uchovávat. Muzeum láká na výstavu starých bankovek, lidí uvádí i kasařské náčiní.

VLADIMÍR ŠTĚPÁNEK
 České Bankovní - Na první pohled obyčejný srovnání starých bankovek. Jsou v nich různé motivy, ale všechny mají stejnou hodnotu. Tohle je však náročné dílo, protože každá bankovka má svou historii a je třeba ji pečlivě uchovávat. Muzeum láká na výstavu starých bankovek, lidí uvádí i kasařské náčiní.

deník | čtvrtek 15. ledna 2009

ÁLOSTI V OKRESE

Lidem v azylových domech darovali oblečení úředníci z kraje
 České Budějovice / Sbirku prádla a povlečení uspořádala na konci minulého roku pracovníci z krajského úřadu na pomoc lidem z azylových domů. Již před Vánocem předali úředníci vybrané věci českobudějovickému domu sv. Pavla, vědra doručili ložní prádlo do azylového domu pro rodinu s dětmi Rybka v Husinci, „Sešla s námi o kolegů z úřadu skutečně velká sbírka, neje požadované věci, ale i tři pytle dalšího oblečení, které si odnesou zástupci budějovické charity,“ informovala Lenka Housková, která sbírku iniciovala. „Rádi bychom v této aktivitě pokračovali i do budoucna,“ dodala Housková, která doufá, že tyto aktivity zároveň přispějí k lepšímu vnímání úředníka na veřejnosti. (d)

Kluby Jihočeského muzea zahájily nový rok naplno
 České Budějovice / Sérii přednášek naplnily leden kluby, kterým poskytují střechu nad hlavou českobudějovické Jihočeské muzeum. První přednášku nabídli veřejnosti i svým členům mykologové a tento týden se k ní přidali i zájemci o historii a členové Národopisné sdružení. Do konce ledna bude ještě možné vyslechnout například přednášku o archeologických výzkumech na Zlaté stezce. „Jako doprovodný program výstavě o Sumavě a Karlu Klostermannovi nabídneme veřejnosti ukázky z tvorby Jiřího Drhovského, výřec dřevěných hraček,“ zmínila další akci Jaroslava Landová z Jihočeského muzea. (w)

www.denik.cz

ZPRAVODAJSTVÍ

SOKOL SLAVÍ VELKÉ JUBILEUM

STO ČTYŘICET LET. Více se o Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích dozvíte na nové výstavě. Měsíci napříč 140 let Sokola v Českých Budějovicích. Návštěvníci se tak, až do konce srpna mohou seznámit s historií Českobudějovického Sokola, dobrovolní fotografy, který si dlouholeté sportovního nevzdání a úspěš. (fot. Deník/Jaroslav Štělba)

deník | úterý 2. listopadu 2009 | JIŽNÍ ČECHY

KULTURA

Lidé hledali starý svět. A padl rekord
 V Jihočeském muzeu věra skončila výstava Sumava Karla Klostermann. Vidělo ji 65 247 návštěvníků

Jubilární návštěvnice
 V Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích se konala výstava Sumava Karla Klostermann. Výstava byla velmi úspěšná a navštívilo ji 65 247 lidí. (fot. Deník/Jaroslav Štělba)

VLADIMÍR ŠTĚPÁNEK
 České Bankovní - Na první pohled obyčejný srovnání starých bankovek. Jsou v nich různé motivy, ale všechny mají stejnou hodnotu. Tohle je však náročné dílo, protože každá bankovka má svou historii a je třeba ji pečlivě uchovávat. Muzeum láká na výstavu starých bankovek, lidí uvádí i kasařské náčiní.

DOKUMENTAČNÍ A VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

Archeologické oddělení

V roce 2009 realizovalo 18 záchranných a předstihových archeologických výzkumů v okresech České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Pelhřimov, Písek a Prachatice. Z toho 6 akcí na území městských památkových rezervací a zón, archeologických rezervací a nemovitých kulturních památek. 95 archeologických akcí bylo realizováno při liniových stavbách.

Vedle standardních archeologických akcí pokračovali pracovníci oddělení v řešení vědeckovýzkumných projektů.

Z. Thomová – vědeckovýzkumný projekt **Středověká a novověká pohřebiště v Českých Budějovicích**. Dlouhodobý úkol – proveden nedestruktivní průzkum hrobky v areálu cisterciáckého kláštera ve Vyšším Brodě a v Rožmberku nad Vltavou.

O. Chvojka – vědeckovýzkumný projekt **Mladší a pozdní doba bronzová v jižních Čechách**. Řešitel prováděl povrchový průzkum pomocí detektoru kovů na lokalitách Třísov a Opalice a rovněž geodeticky zaměřil hradiště Hrad u Nuzic a Hrad u Skočic. I v tomto roce pokračoval ve výzkumu sídliště z mladší doby bronzové v Břežnici a Hvozďanech a prozkoumal sídlištní objekt ze střední doby bronzové v Ratajích u Bechyně.

P. Zavřel – vědeckovýzkumný projekt: **Doba římská a doba stěhování národů v jižních Čechách**. Pokračováno ve zpracování materiálu z pohřebiště a sídliště v Přešfovích, který je uložen v Národním muzeu v Praze. Probíhal poslední rok tříletého grantu **Kontakt Keltů a Germánů** ve spolupráci s Archeologickým ústavem ČAV v Praze, v jehož rámci byly realizovány výzkumy na sídlištích v Ratajích u Bechyně a v Přešfovích na Strakonicku.

Knihovna

V roce 2009 byly realizovány další výstupy ve volné návaznosti k již řádně ukončeným badatelským úkolům z předešlých let a nové úkoly nebyly stanoveny s ohledem na připravované stěhování knihovny v roce 2010.

Helena Stejskalová – vědeckovýzkumný projekt: **Ferdinand Blumentritt a jeho vědecký zájem o Filipíny** Dlouhodobý úkol: výstavní a přednáškové prezentace kolekce filipinik a publikování článků o dané tématice, spolupráce s Velvyslanectvím Filipín v ČR a dalšími institucionálními partnery se zájmem o historii Filipín.

V roce 2009 byl zpracován projekt digitalizace této kolekce a byly navázány kontakty s odpovídajícími sekcí řádu Rizalových rytířů v Praze a Evropě při Mezinárodním setkání tohoto řádu, které se konalo v Archivu hl. města Prahy.

Oddělení přírodních věd

V roce 2009 pracovali odborní pracovníci oddělení vedle standardních sběrných a průzkumových prací na 5 vědeckovýzkumných úkolech a 9 dokumentačních úkolech.

Petr Bürger – vědeckovýzkumný projekt: **Avifauna významných biotopů a regionů jižních Čech** (pokračování úkolu). Byla provedena kvalitativní a kvantitativní dokumentace ptáčích společenstva bučin východní části masivu Kletě v CHKO Blanský les. V oblasti nívy Štropic byla prováděna dokumentace avifauny NPR Brouskův mlýn.

- dokumentační úkoly: **Struktura avifauny CHKO Blanský les** (dlouhodobý úkol). V roce 2009 byl prováděn plošný sběr faunistických dat v oblasti Křemžské kotliny a oblasti Kletě; **Ptáci Šumavy** (dlouhodobý úkol). V roce 2009 byla v oblasti Šumavy prováděna především dokumentace chřástala polního v oblasti Vltavského luhu; **Kroužkování populací vybraných druhů ptáků jižních Čech**. V roce 2009 bylo kroužkování prováděno v minimálním rozsahu.

Zdeněk Kletečka – vědeckovýzkumný projekt: **Ekologie a rozšíření Coleopter jižních Čech** (pokračování dlouhodobého úkolu). Bylo dokončeno monografické zpracování krasců jižních Čech. Pokračoval terénní výzkum v oblasti CHKO Blanský les, Třeboňska, Hlubocka, Písecka a Dačicka. – dokumentační úkol: **Brouci dubových hrází Třeboňska** (pokračování v dlouhodobém průzkumu). Bylo pokračováno ve sběrných cestách a trvalém monitoringu biotopu, postupně byly prováděny preparační a determinační práce získaného materiálu. Byl publikován jeden odborný článek.

Miroslav Beran – vědeckovýzkumný projekt: **Poměry v mykoflóře Třeboňska** (pokračování dlouhodobého úkolu). Byly provedeny terénní průzkumné práce zejména v okolí Staňkovského rybníka, PR Rod, Provedena determinace a fotodokumentace nálezů.

- dokumentační úkol: **Makromycety Jindřichohradecka**. V roce 2009 byl proveden průzkum lokalit PP Jalovce u Kunžaku, PP Jalovce u Valtínova a PP Rašeliniště Mosty. Provedena determinace a fotodokumentace nálezů.

Martin Lepší – vědeckovýzkumný úkol: **Květena Novohradských hor** – dlouhodobý dokumentační úkol, jehož cílem je systematický monitoring flóry daného území. V roce 2009 bylo dokončeno mapování do zvolené mapovací sítě (prozkoumáno 10 mapovacích polí). Bylo pokračováno ve shromažďování literatury a excerpce dat. – dokumentační úkoly: **Systematika a rozšíření rodu ostružiník (Rubus) v jižních Čechách** – sběrný dokumentační úkol řešící rozšíření a taxonomii obtížného a dosud nedokonale prozkoumaného rostlinného rodu. Bylo pokračováno ve sběru a vyhodnocování dokladového materiálu. Realizován 1 publikační výstup o novém druhu orstružiníku pro vědu v impaktovém časopise Preslia. **Monitoring flóry jižních Čech** – průběžný úkol, jehož cílem je dokumentovat změny v rozšíření cévnatých rostlin. Práce byly zaměřeny především na taxonomicky obtížné, a nedostatečně prozkoumané a invazní taxony. Publikovány příspěvky do cyklu „Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XV.“

Petr Rajlich – vědeckovýzkumný úkol: **Projevy vysoce energetického pochodu Českého kráteru v horninách a minerálech jihočeské oblasti**. Byl zpracováván materiál získaný v terénu. Průběžně byly analyzovány vzorky a výsledky byly publikovány. Byly syntetizovány a experimentálně ověřovány teze k projevům kráterovacího pochodu. – dokumentační úkoly: **Mapování rozsahu planárně deformovaných křemenů v Českém kráteru**. Byla provedena dokumentace lokalit Dříteň, Úsilné a Malovičky. Byla prováděna analýza a vyhodnocování vzorků a dílčí výsledky byly publikovány; **Charakteristika hornin tábořských syenitů**. V roce 2009 nebylo na tomto úkolu pracováno.

Oddělení společenských věd

Nora Jelínková – vědeckovýzkumný projekt: **Jihočeská centra výroby nábytku v 1. pol. 20. století**. Pokračovala katalogizace návrhů nábytku vyráběného v Lišově, studium odborných materiálů.

František Krejča – vědeckovýzkumný projekt: **Tradiční Blata** (navazující etapa na již řešený úkol – Tradiční Doudlebsko), výzkum dokladů tradičního způsobu života a dochovaných výrazů dialektu na území národopisné oblasti Blat (ve spolupráci s Jihočeskou univerzitou) – heuristika; **Změny v osídlení jihočeského pohraničí po roce 1945**.

Účast na grantovém mezinárodním projektu **Stories – Příběhy** společně s Národním muzeem fotografie v Jindřichově Hradci a s Waldviertel Akademie; účast na řešení koncepčního záměru a na vymezení tématu a lokalit na jihočeské straně, získání spolupracovníků (studentka Jihočeské univerzity a knihovnice v jedné ze sledovaných lokalit), heuristika.

Pokračovala dokumentace lidové architektury v jižních Čechách – 221 kusů fotografií.

Eva Sklenářová – vědeckovýzkumný projekt: **Vznik a vývoj numismatických sbírek v jihočeských muzeích od jejich založení po současnost** – zahájení úkolu. Proběhly přípravné práce, heuristika a shromažďování materiálu.

Leoš Nikrmajer – vědeckovýzkumný projekt: **České aktivistické a kolaborantské organizace v jižních Čechách v období nacistické okupace** – Studium v SOKA České Budějovice – fond Okresní úřad České Budějovice vybrané kartony, fond ONV České Budějovice vybrané kartony, kroniky vybraných obcí okres České Budějovice na CD, periodika.

Studium v SOA Třeboň – fond Mimořádné lidové soudy České Budějovice a Tábor vybrané spisy, úřední věstníky pro politický okres Třeboň a periodika.

Studium v SOKA Český Krumlov – fond Okresní úřad Český Krumlov a Okresní úřad Kaplice vybrané kartony, periodika.

Studium v NA Praha – fond Úřad říšského protektora vybrané kartony.

Studium v ABS Praha – fond Výpovědi příslušníků gestapa a materiál k výsledkovým protokolům StB vybrané spisy.

Studium v SOA Plzeň – fond Mimořádné lidové soudy Klatovy vybrané spisy.

Jiří Petráš – vědeckovýzkumné projekty: badatelský úkol **Sportovní a tělovýchovné organizace v Českých Budějovicích – historie fotbalového oddílu Rudá hvězda České Budějovice**, provedena základní heuristika, studium literatury a časopisecké produkce (časopis Sportovec Rudé hvězdy) – výpisy z článků. Studium Jihočeské pravdy 1954–1970 – výpisy článků. Studium archivních materiálů v Archivu bezpečnostních složek Praha a Státního okresního archivu v Českých Budějovicích. Vyhledávání narátorů a rozhovory se třemi narátory. Přepisování rozhovorů na počítač. Zpracovávání získaného materiálu, jeho analýza.

Badatelský úkol **Životopisná vyprávění příslušníků dělnických profesí a inteligence**. Účast na grantu ÚSD AV ČR Praha – grant zakončen v roce 2009 vydáním třísvazkové publikace rozhovorů a jejich interpretace **Obyčejní lidé**. V publikaci otištěny rozhovory se třemi narátory z Českobudějovicka a publikována studie (viz níže).

Badatelský úkol **České Budějovice 1967–1971**, účast na natáčení dokumentárního filmu režiséra Zdeňka Flídra *Písně proti tankům*.

Nový badatelský úkol **Životní osudy Luisy Princové a Karla Orta**. Studium pozůstalosti, především korespondence, její přepisování do digitální podoby, rozhovor s narátorem, studium nezpracovaných archivních materiálů v badatelně Národního technického muzea v Praze.

Jednání s Waldviertel Akademie a Národním muzeem fotografie v Jindřichově Hradci ve věci podání společného mezinárodního grantu **Stories – Příběhy**. Grant udělen a zahájeny práce na něm.

EDIČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Archeologické oddělení

V roce 2009 byl O. Chvojkou redakčně připraven a do tisku zadán sborník **Archeologické výzkumy v jižních Čechách**, roč. 22/2009 a **Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 6**; **O. Chvojka – P. Křišťuf – L. Rytíř: Mohylová pohřebiště na okrese Písek. I. díl.**

Jihočeské muzeum vydalo dále publikaci *F. Kubů – P. Zavřel: Zlatá stezka – historický a archeologický výzkum významné středověké a obchodní komunikace. 3. Kašperské Hory – státní hranice.* České Budějovice 2.

Publikační činnost pracovníků:

- SOMMER, P. – THOMOVÁ, Z. – THOMA, J.: **Archeologie a rekonstrukce polohy premonstrátské kanonie v Želivi.** In: Vladislav II, druhý král z Přemyslova rodu. Sborník k 850. výročí jeho korunovace. Praha 2009.
- CHVOJKA, O.: **Jižní Čechy v mladší a pozdní době bronzové.** Dissertationes Archaeologicae Brunenses/Pragensesque 6. Brno 2009.
- CHVOJKA, O. – KRIŠTUF, P. – RYTÍŘ, L. – FRÖHLICH, J. – MICHÁLEK, J.: **Mohylová pohřebiště na okrese Písek.** 1. díl. Cíle současného stav poznání a metoda sběru dat. Archeologické výzkumy v jižních Čechách – Supplementum 6. České Budějovice – Plzeň 2009.
- CHVOJKA, O.: **The late Urnfield and the Beginning of the Iron Age in Bohemia.** In: De l'âge du Fer en France et en Europe occidentale (X. – VII. siècle av. J. – C.). Actes du XXX colloque international de IAFEAF, Saint – Romain – en – Gal, 26.–28. mai 2006. Dijon 2009, 427–432.
- HAVLICE, J. – CHVOJKA, O.: **Měděná žebra starší doby bronzové v jižních Čechách. Nové depozity z Přídolí, Purkarce a Chvalšín,** Památky archeologické 100, 2009, 49–90.
- FRÁNA, J. – FIKRLE, M. – CHVOJKA, O.: **Analýzy obsahu chemických prvků nových depotů surové mědi z jižních Čech.** Příspěvek k metalurgii starší doby bronzové, Památky archeologické 100, 2009, 91–118.
- CHYTRÁČEK, M. – JOHN, J. – MICHÁLEK, J. – CHVOJKA, O.: **Halštatský kultovní areál na vrchu Burkovák u Nemějic,** Archeologické rozhledy 61, 2009, 183–217.
- CHVOJKA, O. – KRÁLÍK, M.: **Trasologické poznámky k zlomkům keramických plastik z Burkováku u Nemějic,** Archeologické rozhledy 61, 2009, 217–222.
- CHVOJKA, O. – POKORNÝ, P. – ŠÍDA, P.: **Výsledky první etapy výzkumu mezolitické lokality Švarcenberk 7 u Ponědrážky (okr. Jindřichův Hradec),** Archeologické výzkumy v jižních Čechách 22, 2009, 5–16.
- CHVOJKA, O. – JOHN, J.: **Hradiště s nálezy ze starší doby bronzové a doby halštatské u Opalic (okr. České Budějovice),** Archeologické výzkumy v jižních Čechách 22, 2009, 27–36.
- BENEŠ, J. – CHVOJKA, O. – KOVAČIKOVÁ, L. – NOVÁK, J. – ŠÁLKOVÁ, T.: **Březnice – první ploché pohřebiště mladší doby bronzové na Bechyňsku,** Archeologické výzkumy v jižních Čechách 22, 2009, 61–97.
- CHVOJKA, O. – MENŠÍK, P.: **Nové kovové nálezy z povodí středního a dolního toku Lužnice,** Archeologické výzkumy v jižních Čechách 22, 2009, 137–146.
- FRÖHLICH, J. – CHVOJKA, O.: **Slepičí hory z pohledu archeologie,** Výběr 46, 2009, 3–8.

- CHVOJKA, O. – ZAVŘEL, P.: **Archeologické výzkumy Jihočeského muzea v roce 2008**. In: Archeologické výzkumy v Čechách 2008. Sborník referátů z informačního kolokvia. Zprávy České archeologické společnosti Supplément 75. Praha 2009, 23–25.
- CHVOJKA, O. – ZAVŘEL, P.: **Archeologické výzkumy Jihočeského muzea v roce 2008**. In: Výroční zpráva Jihočeského muzea v Českých Budějovicích za rok 2008. České Budějovice 2009, 52–54.
- KUBŮ, F. – ZAVŘEL, P.: **Zlatá stezka. Historický a archeologický výzkum významné středověké obchodní cesty. 3. Úsek Kašperské Hory – státní hranice**. České Budějovice 2009.
- KUBŮ, F. – ZAVŘEL, P.: **Kvildský systém pozůstatků Zlaté stezky**, Zlatá stezka 15, 2008, 13–69.
- MICHÁLEK, J. – ZAVŘEL, P.: **Výzkum sídlištního objektu ze starší doby laténské v Ratajích (okr. Tábor)**, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 22, 2009, 99–113.

Knihovna

Vedoucí knihovny pracovala v redakčních radách *Jihočeského sborníku historického a časopisu Výběr*. Pracovala v redakční radě *Zpravodaje Historického klubu Jihočeského muzea* v Českých Budějovicích a podílela se na přípravě 4 čísel tohoto klubového periodika. Je členkou redakční rady *Časopisu Národního muzea, řada historická*.

Na sestavení Výroční zprávy Jihočeského muzea v Českých Budějovicích za rok 2008 se podílely: Helena Motyčková (fotografie, popisky), Jana Klimešová (informace o publikační činnosti) a Helena Stejskalová (redakční práce, texty za oddělení knihovny).

H. Stejskalová vedla agendu přidělování čísel ISBN a ISSN. Také zpracovala veškeré podklady pro nahlášení odborných časopisů na Seznam recenzovaných neimpaktovaných časopisů v evidenci Rady vlády ČR pro vědu a výzkum a připravila strukturu a podílela se na textové části pro webovou prezentaci vybraných periodických titulů vydávaných muzeem dle požadavků stanovených RVV ČR.

Helena Stejskalová se podílela na přípravě Almanachu Historického klubu.

Agendu pro vyúčtování s Dillí zajistila vedoucí knihovny a také zasílala pravidelná hlášení o počtu zhotovených kopií.

Jana Klimešová zajišťovala administraci všech titulů vydaných muzeem v programu Cezar, jejich skladovou evidenci a rovněž evidenci komisního prodeje knih zajištěného smluvně. Celkem bylo v aktuálním adresáři více než 453 odběratelů muzejních publikací.

Jana Klimešová zároveň prováděla rozeslání jednotlivých titulů podle doručených objednávek. Také vedla evidenci národní a mezinárodní výměny odborných publikací – celkem více než 119 odběratelů a dodavatelů mezinárodní výměny.

Fotografka publikovala autorské snímky z akcí muzea a vybrané fotografie z Českých Budějovic v periodických i neperiodických titulech. Podílela se na přípravě obrazové náplně Měsíčníků muzea, doplňovala fotografie na internetové stránky do rubrik o jednotlivých akcích, prováděla výběry fotografií na výstavy pořádané muzeem a podílela se na přípravě muzejní novoročenky za rok 2009.

Helena Motyčková je autorkou většiny fotografií ve Výroční zprávě muzea za rok 2008.

STEJSKALOVÁ, H. – VOLNÁ, A. 2009: **Almanach Historického klubu při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích**. České Budějovice, Jihočeské muzeum.

STEJSKALOVÁ, H. – JOSEFÍK, R. 2009: **Tvrz Žumberk u Nových Hradů**. České Budějovice, Jihočeské muzeum.

STEJSKALOVÁ, H. 2009: **Výroční zpráva muzea za rok 2008**. České Budějovice, Jihočeské muzeum.

- STEJSKALOVÁ, H. 2009: **Karel Němeček – Jiří Pešta: Něžovice, Skoronín, Jenšovice**. Výběr, 2009, 3, s. 225–226.
- STEJSKALOVÁ, H. 2009: **Z jihočeských novin roku 1909**. Zpravodaj Historického klubu, 2, 2009, s. 23–25.
- STEJSKALOVÁ, H. 2009: **Z jihočeských novin roku 1909**. Zpravodaj Historického klubu, 2, 2009, s. 18–21.

Oddělení přírodních věd

V roce 2009 byla připravena a vydána **ročenska Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích – Přírodní vědy, ročník 49**, v rozsahu 248 stran, a vydáno **Supplementum Sborníku Jihočeského muzea s názvem „Krascovití (Buprestidae) v jižních Čechách“**.

V roce 2009 vyšlo pracovníkům přírodovědného oddělení tiskem 30 prací, 1 práce je v tisku.

Mykolog

- ANTONÍN V., BERAN M., DVOŘÁK D. a HOLEC J. (2009): **First records of *Callistosporium pinicola* in the Czech Republic and its possible usage as a bioindicator of old-growth forests with spruce and fir**. – *Czech Mycol.* 61(1): 1–12.
- BERAN M. a EDROVÁ L. (2009): **Týden mykologických exkurzí v jižních Čechách, V. ročník**. – *Mykol. Listy* no. 108: 44–47.

Botanik

- LEPŠÍ M. a LEPŠÍ P. (2009): ***Rubus silvae-norticae*, a new species from Bohemia, Austria and Bavaria and the significance of brambles for regional migrations and phytogeography**. – *Preslia* 81: 43–62.
- LEPŠÍ M., VÍT P., LEPŠÍ P., BOUBLÍK K. a KOLÁŘ F. (2009): ***Sorbus portae-bohemicae* and *Sorbus albensis*, two new endemic apomictic species recognized based on a revision of *Sorbus bohemica***. – *Preslia* 81: 63–89.
- BOUBLÍK K., LEPŠÍ M. a LEPŠÍ P. (2009): ***Vegetace Národní přírodní rezervace Žofínský prales v Novohradských horách***. – *Silva Gabreta* 15(2): 121–142.
- LEPŠÍ M. a LEPŠÍ P. (2009): ***Ostružiník hornorakouský (Rubus muhelicus) v České republice***. – *Zprávy Čes. bot. společ.* 44: 89–101.
- LEPŠÍ M. (2009): ***Muscari botryoides (L.) Mill.* – modřenec šírolistý, *Rubus rudis Weihe* – ostružiník krátkožlázkatý, *Rubus kletensis M. Lepší a P. Lepší* – ostružiník kleťský**. – In: LEPŠÍ M. a LEPŠÍ P. 2009: *Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XV*. – *Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy* 49: 59–75.
- LEPŠÍ M. a HANS V. (2009): ***Ornithogalum umbellatum L.* – snědek chocholičnatý**. – In: LEPŠÍ M. a LEPŠÍ P. (2009): *Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XV*. – *Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy*, 49: 59–75.
- SOUKUP M. a LEPŠÍ M. (2009): ***Potentilla alba L.* – mochna bílá**. – In: LEPŠÍ M. a LEPŠÍ P. 2009: *Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XV*. – *Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy*, 49: 59–75.

Entomolog

- MATĚJKOVÁ P., KLETEČKA Z. a ŘEHOUNEK J. (2009): ***Stromy a hmyz***. – Calla, Č. Budějovice, 24 pp.

- KLETEČKA Z. (2009): **Jewel beetles (Coleoptera, Buprestidae) of Southern Bohemia.** p. 47–50. In: SOLDÁN T., PAPÁČEK M. a J. BOHÁČ (Eds.) Communications and Abstracts, SIEEC 21, June 28 – July 3, 2009. University of South Bohemia, České Budějovice, 96 pp.
- KLETEČKA Z. (2009): **Jewel beetles (Coleoptera, Buprestidae) of Charkov Region, East Ukraine.** p. 51–56. In SOLDÁN T., PAPÁČEK M. a J. BOHÁČ (Eds.) Communications and Abstracts, SIEEC 21, June 28 – July 3, 2009. University of South Bohemia, České Budějovice, 96 pp.
- KLETEČKA Z. a ČERNÝ V. (2009): **Dodatek k rozšíření čeledi majkovitých (Coleoptera, Meloidae) v jižních Čechách. (New and interesting records of Blister beetles (Coleoptera, Meloidae) from South Bohemia.) (In Czech; Engl. abstr.)** – Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přír. vědy 49: 87–89.
- KLETEČKA Z., 2009: **In memoriam Karel Deneš.** – Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přír. vědy 49: 111–112.
- KLETEČKA Z. 2009: **Krascovití (Buprestidae) v Jižních Čechách. (Jewel beetles (Buprestidae) of Southern Bohemia.) (In Czech; Engl. abstr.)** – Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přír. vědy 48, Supplementum 144 pp., 24 tab.

Geolog

- RAJLICH P. (2008): **Geologujeme s Petrem Rajlichem, v přírodě, ve škole, doma a ve městě.** – Atavena, ISBN 978-80-86778-30-3.
- RAJLICH P., KLOKOČNÍK J. a KOSTELECKÝ J. (2009): **Zpřesněná stavba Českého impaktního kráteru podle podrobného celosvětového modelu gravitačního pole Země EGM 08.** - Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 49: 21–28.
- RAJLICH P. a KRÍŽ D. (2009): **Opětovný nález dutinového pegmatitu v Kovářově.** – Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 49: 29–34.
- RAJLICH P. (2009): **Další nové lokality rutilů na Vltavotýnsku.** – Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 49: 90.
- RAJLICH P. (2009): **Vznik skalních mís z hlediska pozorování v tropických lateritových oblastech.** - Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 49: 96.
- RAJLICH P. (2009): **Zlato z ložiska Rosia Montana (Rumunsko), nalezené ve Vodňanech, známé jako Křepické.** – Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 49: 82.
- RAJLICH P. (2009): **Granát sblížený s ččkami šokového křemene od Horní Stropnice.** - Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 49: 100.
- RAJLICH P. a PAVLÍČEK V. (2009): **Granát magnetitový kvarcit z Hrádku u Olešnice.** – Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 49: 104.
- RAJLICH P. (2009): **Vícestupňovitý vývoj kavitačních lamel v šokových křišťálech Českobudějovicka.** – Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 49: 86.
- RAJLICH P. (2009): **Formation of hollow moldavites.** - Abstract, Vltavínové setkání 2009. Sborník abstraktů z mezinárodního vědeckého setkání o vltavínech, Týn nad Vltavou, Nový dvůr 25.–27. září.
- RAJLICH P. (2009): **Ries event in general geological development of the Northern Hemisphere and the possibility of other moldavite source.** – Abstract, Vltavínové setkání 2009, Sborník abstraktů z mezinárodního vědeckého setkání o vltavínech, Týn nad Vltavou, Nový dvůr 25.–27. září.
- RAJLICH P. (2009): **Průvodce k lokalitám vltavínů.** - Mezinárodní Vltavínové setkání 2009, Týn nad Vltavou, Nový dvůr 25.–27. září.
- RAJLICH P. (2009): **Vltavíny v Jihočeském muzeu.** – Leták, vydalo Jihočeské muzeum.

RAJLICH P. (2009): **Pozdní zirkony ze syenitových mylonitů z lomu Plešovice, granulity Blanského lesa.** – Zprávy o geologických výzkumech v roce 2008, ČGS: 196–197.

Do tisku byly předány následující práce:

Mykolog

KABÁT V., TOMÁŇ P., BERAN M., ČERVENKA J., JANITOR A. a KAUTMAN V.: **Výskyt makromycetov v oblasti Zázrivej (Malá Fatra).** – Zborník Oravského múzea 26: v tisku.

Oddělení společenských věd

Nora Jelínková, Leoš Nikrmajer a Jiří Petráš pracovali v redakčních radách Jihočeského sborníku historického a Výběru, časopisu pro vlastivědu a historii jižních Čech. Jiří Petráš řídil jak časopis Výběr, tak i Jihočeský sborník historický jako výkonný redaktor. Nora Jelínková vykonávala funkci předsedkyně redakční rady Jihočeského sborníku historického. V roce 2009 se stal Jiří Petráš členem redakční rady Ústeckého sborníku historického, vydávaného Muzeem města Ústí nad Labem a Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Účast na zasedání redakční rady. Stal se též členem redakční rady řady supplement Jihočeského sborníku historického. V roce 2009 vyšlo 1. supplementum (listopad).

V roce 2009 byla Jiřím Petrášem redakčně připravena a do tisku zadána čtyři čísla časopisu **Výběr, časopisu pro historii a vlastivědu jižních Čech, roč. 46/2009, č. 1–4.**

Dále byl v roce 2009 Jiřím Petrášem redakčně připraven, do tisku zadán a vyšel **Jihočeský sborník historický, roč. 77–78/2008–2009.**

Jiří Petráš dále redakčně připravil a do tisku zadal následující publikaci:

Sborník z konference Jihočeského muzea v Českých Budějovicích **Fronta** a týl. Sborník vyšel v květnu 2009.

Publikační činnost pracovníků:

JELÍNKOVÁ, N.: **Řemeslné podmalby na skle ze sbírek Jihočeského muzea.** JSH 2009, s. 361–380.

JELÍNKOVÁ, N.: **Malé zamýšlení nad tibetským malířstvím.** Přítomnost, Podzim 2009, s. 50–54.

SKLENÁŘOVÁ, Eva: **Upomínka na první jízdu tramvají. Příspěvek ke stému výročí zahájení městské dopravy v Českých Budějovicích.** Výběr XLVI, 2009, č. 3, s. 175–181.

Anotace publikace J. Chvojky – JSH 77–78, 2008–2009, s. 457–459; Numismatické listy 64, 2009, č. 4, s. 183–185.

NIKRMAJER, Leoš: **Slučování obcí v politickém okrese Budějovice 1942–1943.** In: Výběr, časopis pro historii a vlastivědu jižních Čech, XLVI, 2009, č. 3, s. 203–207.

NIKRMAJER, Leoš: **Gestapo v Českých Budějovicích.** In: Jihočeský sborník historický, 79, 2010 (v tisku).

NIKRMAJER, Leoš: **Československý tisk na konci 2. světové války.** In: Sborník k semináři 2. světové války Poslední dny války, první dny míru, vyjde v JČM v roce 2010.

NIKRMAJER, Leoš: **Charakteristika a způsob uchování a evidence sbírky starých fotografií Českých Budějovic v rámci fondu „K“ novějších dějin JČM.** In: Výroční zpráva Jihočeského muzea v Českých Budějovicích za rok 2008, České Budějovice 2009, s. 62–63.

PETRÁŠ Jiří: Lukáš Valeš, Zrod demokratických politických systémů okresů Klatovy, Domažlice a Tachov a jejich vývoj v 90. letech 20. století. (recenze) JSH, 77–78, 2008–2009, s. 439–444.

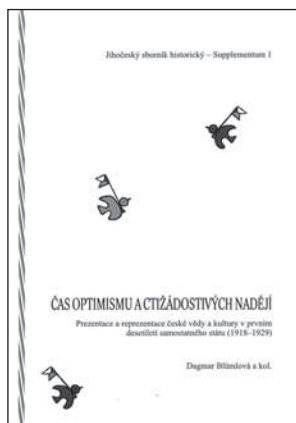
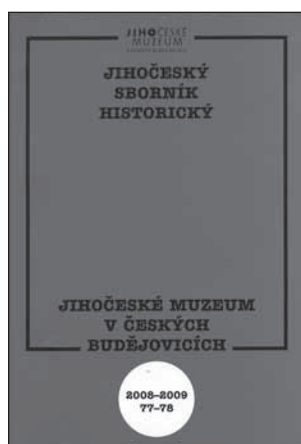
PETRÁŠ, Jiří: **Dvě konference k osmašedesátému.** JSH, 77–78, 2008–2009, s. 470–472.

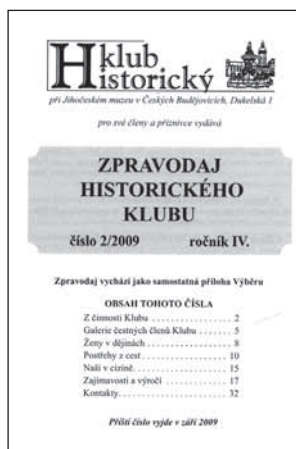
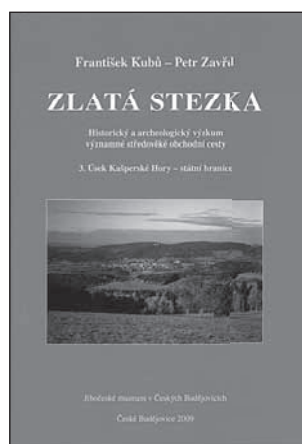
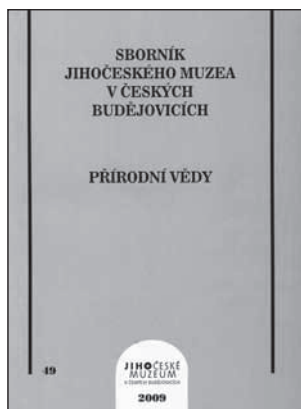
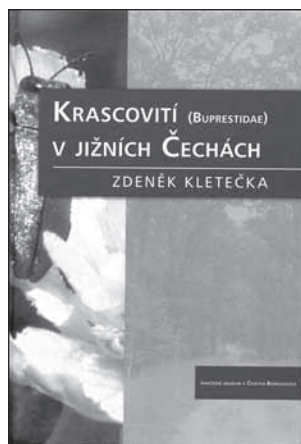
PETRÁŠ, Jiří: **Konference Německy mluvící obyvatelstvo v Československu po roce 1945. Stav bádání – prameny – metody – perspektiva.** JSH, 77–78, 2008–2009, s. 472–473.

PETRÁŠ, Jiří: **Konference v Kostelci – Čas zdravého ducha ve zdravém těle.** JSH, 77–78, 2008–2009, s. 477–478.

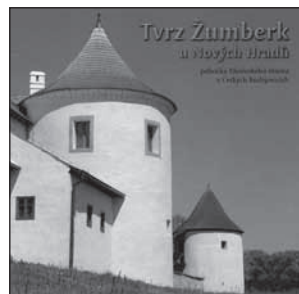
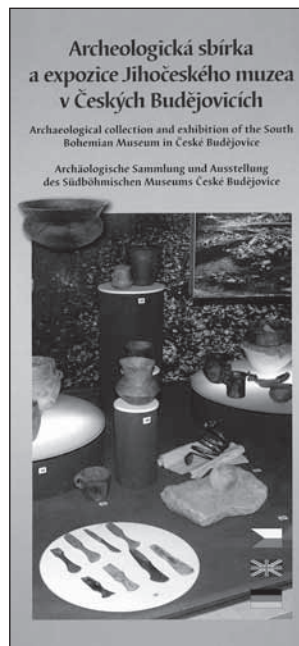
- PETRÁŠ, Jiří: **Třetí rakousko-české historické dny. Rok „8“ v rakouských a českých dějinách 20. století.** JSH, 77–78, 2008–2009, s. 478–479.
- PETRÁŠ, Jiří: **Zemřel Lubomír Svoboda.** Výběr, XLV, 2008, č. 4, s. 312.
- PETRÁŠ, Jiří: **Konec války v koncentračním táboře Mauthausen z pohledu českého komunisty Leopolda Hofmana.** In: PETRÁŠ, Jiří (ed.): Fronta a týl. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích 2009, s. 68–77.
- PETRÁŠ, Jiří: **Dvě dělnické generace (Vzpomínky na prožité dětství, vztah ke vzdělání a své profesi. Vnímání Komunistické strany Československa a oficiálních oslav. Percepce současnosti a minulosti).** In: VANĚK, Miroslav (ed.): Obyčejní lidé ...?! Pohled do života tzv. mlčící většiny. Životopisná vyprávění příslušníků dělnických profesí a inteligence. Academia, Praha, 2009, s. 327–356.
- PETRÁŠ, Jiří: **Der „Eiserne Vorhang“. Zeitzeugen erinnern sich.** In: LAUSSEGGER, Armin – LINKE, Reinhard – PERZI, Niklas (Hg.): Österreich. Tschechien. Unser 20. Jahrhundert. Wien 2009, s. 160–164.

Ukázky z publikační činnosti muzea v roce 2009

Nové informační letáky o expozicích a objektech Jihočeského muzea

ODBORNÁ SPOLUPRÁCE

Archeologické oddělení

Bylo poskytnuto 55 konzultací badatelům, většinou při určování nálezů a pomoci při zpracování témat seminárních prací.

Na základě pověření Ministerstva kultury ČR o zajištění funkcí Ústavu archeologické památkové péče Jihočeským muzeem vydalo oddělení v souladu se zák. č. 20/1987 Sb. O státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů pro orgány samospráv a státní správy 1 355 odborných vyjádření k pořizování územně plánovací dokumentace a pro potřebu stavebních řízení.

Odborní pracovníci oddělení se účastnili pravidelných měsíčních pracovních setkání Jihočeské archeologické komise. Tajemníkem komise je O. Chvojka.

Při řešení výzkumných a dokumentačních úkolů spolupracovali pracovníci archeologického oddělení s kolegy z Národního muzea v Praze, Archeologického ústavu Akademie věd ČR v Praze, Státního ústavu památkové péče v Praze a ústavu archeologické památkové péče a regionálními muzei.

Z. Thomová pracovala jako členka kulturní komise Rady Jihočeského kraje a členka památkové komise Rady Města České Budějovice.

P. Zavřel je členem památkové komise Národního památkového ústavu – pobočka České Budějovice a také členem redakční rady sborníku Zlatá stezka, který vydává Prachatické muzeum a sborníku FontArchPrag, který vydává Národní muzeum v Praze.

O. Chvojka pracoval v redakční radě Výběru a z pozice tajemníka České archeologické společnosti se podílel na organizaci a moderování kolokvia *Výzkumy v Čechách 2008* v Národním muzeu v Praze v březnu 2009.

Knihovna

Pracovnice knihovny poskytly odborné konzultace a služby 289 registrovaným uživatelům knihovny a knižních sbírek. V rámci platného výpůjčního řádu bylo poskytnuto 1 004 výpůjček studijního materiálu. Dagmar Fraňková používala pro registraci zápůjček odborné literatury odpovídající elektronický modul Clavius a vedla veškeré výpůjčky pracovníků muzea v elektronické evidenci. D. Fraňková vedla celkovou evidenci badatelů a přírůstkovou knihu odborné knihovny v písemné i tištěné podobě.

Pokračovala spolupráce s následujícími knihovnami a institucemi: Národní muzeum v Praze, knihovna Uměleckoprůmyslového muzea, společnost Lanius a Národní knihovna ČR. Samozřejmě probíhala také kolegiální spolupráce s muzejními knihovnami v regionu.

Vedoucí knihovny pracovala jako členka výboru oborové komise knihovníků muzeí a galerií při AMG a v organizaci Sdružení knihovnic a informačních pracovníků.

Oddělení přírodních věd

Pracovníci přírodovědného oddělení poskytli veřejnosti 343 konzultací a zajistili odborným institucím zápůjčky 1 523 položek ke studijním účelům (botanika). Ve sbírkách studovalo 38 badatelů.

V houbařské poradně proběhlo ve spolupráci s Mykologickým klubem při Jihočeském muzeu celkem 24 poradních dnů.

Na výzkumných a dokumentačních úkolech a vzdělávací činnosti spolupracovali pracovníci přírodovědného oddělení s odborníky z partnerských institucí, zejména z Agentury ochrany přírody a krajiny

v Českých Budějovicích a Praze, Národního muzea v Praze, správ národních parků a chráněných krajinných oblastí, katedry botaniky Jihočeské univerzity, Karlovy univerzity a Palackého univerzity v Olomouci, Botanického ústavu v Průhonicích, Geologického ústavu AV a dalších vědeckých společností a ústavů AV ČR.

Šiškovec černý (Strobilomyces strobilaceus) – hřibovitá houba, jejíž plodnice se v létě 2010 často objevovaly v poradně pro houbaře (foto Tomáš Papoušek)

Oddělení společenských věd

Pracovníci oddělení poskytli konzultace 82 badatelům.

Pracovníci oddělení spolupracovali při řešení výzkumných a dokumentačních úkolů s kolegy z Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, Národopisného muzea v Praze, Národní Galerie v Praze, Národního památkového ústavu v Českých Budějovicích, Západočeského muzea v Plzni, Muzea Města Ústí nad Labem, Collegia Bohemica, Hvězdárny a planetária v Českých Budějovicích, Vojenského historického archivu Praha, Etnografického ústavu AV ČR, Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích, Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR v Praze, Národního muzea v Praze, Národního technického muzea v Praze, Akademie výtvarných umění v Praze, České numismatické společnosti v Praze, České národní banky v Českých Budějovicích, Jihočeského folklorního sdružení a s regionálními muzei v Jihočeském kraji.

ZÁJMOVÁ A VLASTIVĚDNÁ ČINNOST

Archeologické oddělení

○ Chvojka vedl jihočeskou pobočku České archeologické společnosti. Účastnil se jednání hlavního výboru v Praze a plenárního zasedání konaného v Písku dne 7. 3. 2009 (80 účastníků).

Knihovna

Helena Stejskalová spolupracovala s Historickým klubem při Jihočeském muzeu. Pro Historický klub pomáhaly pracovnice knihovny s tiskem propagačního materiálu a doprovodných akcí v roce výročí založení Klubu.

Mimo Jihočeské muzeum probíhala kontinuální spolupráce se společností Kontinenty.

Přehled členství ve spolcích a společnostech mimo Jihočeské muzeum – za oddělení knihovny:

Společnost přátel exlibris

Knižní značka

Sdružení informačních a knihovnických pracovníků

Sekce knihovníků muzeí a galerií při AMG

Česko-filipínská společnost

Kontinenty

Oddělení přírodních věd

Jihočeský ornitologický klub uspořádal dvě členské schůze s odbornými přednáškami a exkurzí. Klub uspořádal mezinárodní ornitologické kolokvium v Boleticích na Šumavě (29.–31. 5. 2009) a připravili 4 exkurze pro veřejnost v rámci Světového festivalu ptactva a 3 exkurze v rámci akce Vítání ptačího zpěvu.

Mykologický klub Jihočeského muzea uskutečnil 4 členské schůze s přednáškami a 2 terénní exkurze a spolupracoval na činnosti houbařské poradny. Byl uspořádán společenský večer se soutěží Houby v octě. Probíhala rovněž spolupráce na výstavě HOBBY – Podzim 2009.

Entomologická společnost měla 6 členských schůzí s 6 přednáškami. Entomologický kroužek zorganizoval 16 schůzek pro mládež.

Botanická společnost připravila 4 členské schůze se 4 přednáškami.

Pracovníci oddělení se podíleli na vedení a činnosti Jihočeské pobočky České společnosti entomologické, Jihočeské pobočky České botanické společnosti, České vědecké společnosti pro mykologii, České společnosti ornitologické a České geologické společnosti.

Oddělení společenských věd

Spolkovou a vlastivědnou činnost při Jihočeském muzeu garantovali: František Krejča a Irena Tauerová – Národopisné sdružení při Jihočeském muzeu a Jiří Petráš – Regionální letecko-historická společnost při Jihočeském muzeu.

Etnograf František Krejča spolupracoval s Jihočeským folklorním sdružením, Vlastivědným spolkem ve Velešíně a se Spolkem pro vybudování Jihočeského skanzenu.

Činnost Národopisného sdružení v roce 2009

Činnost Národopisného sdružení v roce 2009 byla opět poměrně bohatá a přínosná, a to nejen pro členy NS, ale i pro zájemce z řad veřejnosti. Bylo uskutečněno 18 akcí, z toho 6 praktických lekcí lidových řemesel: předání vřetánku a kolovrátku (Jitka Scheinpflugová), frivolitky (Eva Drančáková), zdobení blatských kraslic (Ivanka Wolková a členky Krojové družiny z Jarošova nad Nežárkou), tvarování tradičního pečiva z kynutého těsta (Ivana Stará), šití panenek z textilních materiálů (Ludmila Dominová) a výroba tradičních hraček z přírodnin (Jana Pulcová). Dále bylo uspořádáno 8 přednášek: Zlatá stezka (PhDr. Petr Zavřel a PhDr. František Kubů), Historie masopustů v Doudlebech (Mirka Dürnfelderová), Podmalby (PhDr. František Krejča), Vánoce ve výtvarném umění (PhDr. Nora Jelínková), Lidový kroj na Šumavě (Bc. David Blažek), Pojďte se mnou na Hanou (Svatava Novotná) a Jak se dívám na kroje já (Anna Gebeltová). Byly uskutečněny 3 společné výlety (Alšova jihočeská galerie, Vesnické muzeum Kojákovice a hrdějovické sklárny), 1 výroční schůze na společném celoklubovém posezení. Návštěvnost akcí byla uspokojivá, největší zájem byl tradičně o přednášky. Tradičně byly nejvíce navštíveny přednášky PhDr. F. Krejči, PhDr. P. Zavřela a PhDr. F. Kubů a PhDr. N. Jelínkové. Praktické lekce jsou záležitostí určité specializace, proto je navštěvuje méně zájemců, ale i jejich počet je postačující na to, aby se mezi nimi našel další nadšenec.

Výbor NS konstatuje, že se mu i nadále poměrně dobře dařilo naplňovat své poslání: působit jako poradní ateliér pro zájemce o národopis – celoročně poskytoval informace studentům, členům folklórních souborů, kulturním i vzdělávacím institucím. Narostla poptávka po lektorech lidových řemesel a odborných přednáškách, mnohdy cíleně na určitou problematiku a tím se veřejnost prakticky účastnila činnosti NS. Tvůrci přijali účast na vánočních a velikonočních zvykoslovných akcích, spolupracovali s odd. Lidové kultury Jihočeského muzea a členka Ivana Stará učila péci kynuťáky na Žumberku v rámci Muzejní noci. Lidoví tvůrci reprezentovali i na dalších kulturních akcích v rámci Čech i zahraničí.

Národopisné sdružení také pokračovalo ve vydávání sborníčků prací svých členů v rámci NS (Lidové pranostiky vážně i nevážně) a zahájilo novou aktivitu – do NÚLK ve Strážnici zaslalo návrh na ocenění Nositel lidových tradic pro paní Ivanku Wolkovou za její přínos v oblasti národopisu.

Dlouhodobým úkolem zůstává motivovat mladší zájemce o práci ve Sdružení, aby měli současní národopisci komu předat své poznatky.

Regionální letecko-historická společnost

Regionální letecko-historická společnost navázala na svoji činnost z let předchozích. Pořádala zvláště pravidelné přednášky s leteckou tematikou pro členy i zájemce z řad občanů města. Navíc pokračovala ve vydávání původních prací s historickou leteckou problematikou. Jako každý rok pak u příležitosti výročí osvobození Československa a skončení druhé světové války členové RLHS společně s představiteli Armády České republiky a vedení Jihočeského muzea uctili památku našich letců – příslušníků RAF.

ZAHRANIČNÍ STYKY

Archeologické oddělení

P. Zavřel pokračoval ve spolupráci s Verein für Ostbayerische Heimatforschung při Univerzitě v Pasově na přípravě a provádění terénního průzkumu německé části Zlaté stezky. Pokračovala rovněž spolupráce se spolkem soumarů v Greinetu. Probíhá intenzivní spolupráce s kolegy z Německa a Rakouska v rámci Archäologische Arbeitsgemeinschaft Ostbayern/West – und Südböhmen (O. Chvojka, P. Zavřel).

Knihovna

V roce 2009 byly poprvé prezentovány vybrané cenné dokumenty z kolekce pozůstalosti Ferdinanda Blumentritta nové velvyslankyni Filipín v ČR a dalším novým diplomatickým pracovníkům Velvyslanectví Filipín v Praze.

V návaznosti na předchozí spolupráci se podařilo v roce 2009 opětovně přivítat v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích pana Noubikka, komtura řádu Rizalových rytířů (Order of the Knights of Rizal) a další významné členy tohoto řádu a delegaci hostů z městského úřadu v Litoměřicích.

Spolek Praha – Čáchy zařadil v září roku 2009 osobnost Ferdinanda Blumentritta do cyklu významných Evropanů, jejichž život je spojený s českým prostředím a přesto jsou dosud méně známí. V rámci roku českého předsednictví Rady EU byl realizováno pásmo přednášek v Clam-Gallasově paláci v Praze věnovaného F. Blumentrittovi u příležitosti celoevropského setkání Rizalových rytířů v Praze. Při této příležitosti byla oceněna dlouhodobá činnost Heleny Stejskalové za péči o historický odkaz osobnosti Ferdinanda Blumentritta, kolekci filipinik uložených v muzeu a šíření povědomí o bohaté historii česko-filipínských vztahů.

Řád rytířů José Rizala ocenil dlouhodobou spolupráci a péči o cenné historické dokumenty o filipínské historii ve sbírkách muzea. Uznání bylo uděleno Heleně Stejskalové.

Oddělení přírodních věd

Pracovníci oddělení spolupracovali především s Landesmuseum Linz (společné setkání s ornitologickou pracovní skupinou) a Slovenskou mykologickou společností. Mykolog se ve spolupráci se Slovenskou mykologickou společností zúčastnil mykologického průzkumu Oravy (terénní sběry, determinace).

Mykolog uspořádal a vedl celodenní exkurze v rámci 34. Internationale mykologische Dreiländertagung, pořádané mykologickou společností v Litschau a vedl exkurze v rámci 3. Bayerische mykologische Tagung pořádané Bavorskou mykologickou společností v Sankt-Oswaldu. Botanik lektoroval Floristický kurz v Trebišově (Slovensko) a zúčastnil se setkání rubologů v Linci. Entomolog a botanik studovali ve sbírkách Biologického centra v Linci.

Oddělení společenských věd

Etnograf František Krejča spolupracoval s Muzeem textilu Altefabrik Weitra, muzeem podmaleb v Sandlu a Spolkem velikonočních tradic v Linci. Historik nejnovějších dějin Jiří Petráš spolupracoval s Waldviertel Akademie ve Waidhofenu an der Thaya.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Archeologické oddělení

L. Töröková a M. Vojtová dokončili studium na Škole muzejní propedeutiky v Praze.

Knihovna

Z oddělení knihovny se kurzu práce na počítači s vybranými programy zúčastnily: Helena Motyčková, Helena Stejskalová a Jana Klimešová.

Přírodovědné oddělení

Pracovníci přírodovědného oddělení si individuálně zvyšovali svoji kvalifikaci průběžným studiem odborné literatury, konzultacemi na jiných odborných pracovištích a udržováním kontaktů s předními odborníky v oboru a účastí na kongresech, seminářích apod.

Někteří pracovníci přírodovědného oddělení se průběžně účastnili kurzu práce s různými programy na PC.

Oddělení společenských věd

Nora Jelínková, Petra Prokopcová, Irena Tauerová, Eva Sklenařová, František Krejča absolvovali školení v počítačových programech Microsoft Powerpoint a Adobe Photoshop.

Oddělení programové a propagační

Z oddělení se kurzů práce na počítači v programu Microsoft Powerpoint zúčastnili: Martin Bach, Yvona Majerová.

DALŠÍ AKTIVITY, KONFERENCE A SEMINÁŘE

Archeologické oddělení

Přehled účasti na konferencích a seminářích

31. 3. – 1. 4. 2009, **Výzkumy v Čechách v roce 2008**, Praha, účast O. Chvojka
16. – 20. 6. 2009, **19. Setkání archeologické pracovní skupiny Ostbayern/West – und Südböhmen/Oberösterreich**, Prachatice, účast O. Chvojka, P. Zavřel
21. 9. – 25. 9. 2009, **5. mezinárodní protohistorická konference Archeologie barbarů**, Nitra, účast P. Zavřel

Knihovna

Přehled účasti na konferencích a seminářích:

30. 9. 2009: **Konference pro knihovníky muzeí a galerií ČR o historických knižních sbírkách**, Národní muzeum, Praha, účast H. Stejskalová.
Knihovna připravila a uspořádala v Jihočeském muzeu dne 1. října odborný seminář o péči, konzervování a restaurování fotografií, skleněných desek a dalších typů negativů ve sbírkách muzeí a galerií.

Přírodovědné oddělení

Entomolog, geolog a zoolog se zúčastnili studijní exkurze muzea na Domažlicko.

Přehled účasti na konferencích a seminářích:

18. – 19. 4. 2009: seminář **Nálezy vzácných a zajímavých makromycetů na jihu Čech**. Turovec, účast M. Beran
14. – 18. 8. 2009: **Bayerische mykologische Tagung**. Sankt Oswald, účast M. Beran
13. – 19. 9. 2009: **Internationale mykologische Dreiländertagung**. Litschau, účast M. Beran
28. – 29. 11. 2009: konference České botanické společnosti **Parazitické, poloparazitické a mykohe-terotrofní rostliny**, Praha, účast M. Lepší
29. – 31. 5. 2009: **Terénní ornitologické koloquium**, Boletice, účast P. Bürger
17. – 18. 10. 2009: **Seminář kroužkovatelů**, Klatovy, účast P. Bürger
28. 6. – 3. 7. 2009: Mezinárodní **Symposium Internationale Entomofaunisticum Europae Centralis**. Č. Budějovice, účast Z. Kletečka

Organizace konferencí, seminářů apod.:

Mykolog

18. – 19. 4. 2009: organizace semináře **Nálezy vzácných a zajímavých makromycetů na jihu Čech**. Turovec.

Oddělení společenských věd

Pracovníci OSV se zúčastnili odborné muzejní exkurze na Domažlicko v říjnu 2009.

Přehled účasti na konferencích a seminářích

Historička umění

26. 7. 2009: **Mezioborový seminář textilu**, Hasslach.
1. 10. 2009: Seminář **Péče, konzervování a restaurování fotografických sbírek** v JčM.
5. – 6. 5. 2009: **Konference Muzea, památky a konzervace 2009**, Praha.

Etnograf

19. a 20. 11. 2009: Konference **Příběh je základ ... a lidé příběhy potřebují... aneb Teoretické a praktické aspekty orální historie** pořádané Jihočeským muzeem. Prosloven příspěvek.

Historik novějších dějin

Účast na semináři 2. světové války **Poslední týdny války, první týdny míru** v JČM - příspěvek na téma Českobudějovický tisk na konci 2. světové války.

Kurátorka Divadelního a hudebního archivu

19. a 20. 11. 2009: pomoc při organizačním zajištění konference **Příběh je základ ... a lidé příběhy potřebují... aneb Teoretické a praktické aspekty orální historie** v prostorách Jihočeského muzea.

Historik nejnovějších dějin

15. 5. 2009: příprava a realizace XI. ročníku konference Jihočeského muzea v Českých Budějovicích k dějinám 2. světové války **Poslední týdny války, první týdny míru**.

18. – 20. 6. 2009: Konference pořádaná ÚAS AV ČR Praha, CAOHA a UP Olomouc na hradě Sovinci. Prosloven příspěvek *Český inženýr Karel Ort*.

17. – 18. 8. 2009: Konference pořádaná ÚSD AV ČR Praha a UP Olomouc v Olomouci, **Obnova demokracie v Československu po roce 1989 – celostátní a regionální aspekty**. Prosloven příspěvek: *České Budějovice v roce 1989*.

19. a 20. 11. 2009: příprava a realizace 1. Mezinárodní konference pořádané Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích, CAOHA a ÚSD AV ČR Praha na téma **Příběh je základ ... a lidé příběhy potřebují ... aneb Teoretické a praktické aspekty orální historie**. Na konferenci prosloven příspěvek: *Prezentace česko-rakouského projektu Stories – Příběhy*.

4. – 5. prosince 2009: Mezinárodní konference pořádané Waldviertel Akademie Waidhofen an der Thaya v Langau **Československý listopad 1989**. Na konferenci prosloven příspěvek *Československý „venkov“ v roce 1989*.

Správkyně depozitáře národopisu

19. a 20. 11. 2009: pomoc při organizačním zajištění konference **Příběh je základ ... a lidé příběhy potřebují... aneb Teoretické a praktické aspekty orální historie** v prostorách Jihočeského muzea.

1. vědecká konference COHA „Příběh je základ... a lidé příběhy potřebují aneb teoretické a praktické aspekty orální historie.“

VÝSTAVY PŘIPRAVENÉ A ZAHAJOVANÉ V ROCE 2009

V roce 2009 bylo realizováno 15 výstav, z toho tři výstavy byly přecházející z roku 2008, celkem 15 se konalo v hlavní budově Jihočeského muzea v Českých Budějovicích.

Nižší počet krátkodobých výstav, oproti minulým rokům, neznamená omezení výstavní činnosti muzea. Důvodem byl dosud největší výstavní přeshraniční projekt v Jihočeském kraji přecházející z roku 2008 v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích, pořádaný ve spolupráci s Horním Rakouskem, Jihočeským krajem a zřizovanými organizacemi v oblasti kultury, a to výstava pod názvem *Šumava Karla Klostermanna / Příběh Šumavské podmalby*.

Výstavy pořádané v objektech muzea

Výstavy přecházející z roku 2008:

Etiopie – lidé od řeky Omo

Fotografie – Dan Růžička

25. 7. – 28. 9. 2008, prodlouženo do 4. 1. 2009

Garant: PhDr. Jaroslava Landová

Návštěvnost: od 1. 1. do 4. 1. 2009 – **232 návštěvníků**

Venezuelou křížem krážem

Výprava zoologů společnosti Zoogeos Bohemia

12. 12. 2008 – 1. 3. 2009

Garant: RNDr. Petr Bürger

Návštěvnost: 1. 1. – 1. 3. 2009 – **456 návštěvníků**

Šumava Karla Klostermanna – Příběh šumavské podmalby

Předpokládané prodloužení výstavy do konce srpna 2009

Skutečnost: zahájení 27. 9. 2008 a zakončení 31. října 2009

Slavnostní zakončení výstavy: 2. listopadu 2009

Pořadatelé: Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích ve spolupráci s Jihočeským krajem a zřizovanými organizacemi v oblasti kultury.

Největší výstavní přeshraniční projekt ve spolupráci s Horním Rakouskem v Jihočeském kraji. Výstava byla pořádána v rámci roku oslav spisovatele Karla Klostermanna (1848–1923). Projekt byl spolufinancován Evropskou unií, Evropským fondem pro regionální rozvoj (ERDF), z programu „Operační program Cíl 3 Přeshraniční spolupráce Česká republika – Rakousko“ a z rozpočtu Jihočeského kraje.

Garant: Mgr. Pavel Šafr

Výstava přístupná: úterý – neděle, svátky 9 – 17 hodin.

Výstava v číslech:

Zabírala plochu více než 1 200 metrů čtverečních

V expozici bylo cca 1 000 exponátů, z nichž cca 800 pocházelo ze sbírek Jihočeského muzea

v Českých Budějovicích

Projekt byl vyčíslen na 11,8 milionu korun

Doba trvání: 13 měsíců

Celková návštěvnost za celou dobu trvání výstavy: 65 247 návštěvníků

Návštěvnost od 1. 1. 2009 do 31. 10. 2009: 49 461 návštěvníků

Doprovodné akce za celou dobu konání výstavy: 47

Návštěvnost doprovodných akcí: 5 100 návštěvníků

Doprovodné výstavy:

Ivanka Wolková – Devatero řemesel

Petr Luňáček – Ze světa lesních samot

Fotografie ze Šumavy

Z výstavy Devatero řemesel

Celková návštěvnost doprovodných výstav: 3 183 návštěvníků

Doprovodné programy k výstavě Šumava Karla Klostermanna v roce 2009

Doprovodných akcí celkem: 20 (z toho 6x tvůrci + 14 přednášek)

Celkový počet návštěvníků: 1 683 návštěvníků (z toho 337 tvůrci + 1 346 přednášky)

Tvůrci:

13. ledna 2009 od 17,00 hodin

Tradiční přástky

Návštěvnost: 39 návštěvníků

28. ledna 2009 od 9 do 16 hodin

Dřevěné hračky – Jiří Drhovský

Návštěvnost: 128 návštěvníků

Jiří Drhovský při předvádění své práce.

10. února 2009 od 9,00 do 16,00 hodin

Eva Drančáková – Frivolitky

Návštěvnost: 28 návštěvníků

17. února od 17,00 hodin

Masopustní posezení

Návštěvnost: 32 návštěvníků

9. dubna 2009 od 17,00 hodin

Ivanka Wolková – Velikonoce – pečení

Návštěvnost: 60 návštěvníků

10. dubna od 17,00 hodin

Tradiční předání Velikonoční nitky

Návštěvnost: 50 návštěvníků

Přednášky:

12. ledna 2009 od 16,45 hodin

Hedvika Ramešová – O narození Ježíše Krista ve výtvarném umění

Návštěvnost: 104 návštěvníků

12. února 2009 od 17,00 hodin

Šumavské pověsti

podvečer s překladatelem a publicistou Mgr. Josefem Rauwolfem

Návštěvnost: 100 návštěvníků

24. února 2009 od 17,00 hodin

PhDr. et Mgr. M. Macková – Masopustní koleda

Návštěvnost: 50 návštěvníků (přednáška mimo budovu JČM)

3. března 2009 od 16,00 hodin

PhDr. František Krejča – Podmalby

Návštěvnost: 29 návštěvníků

11. března 2009 od 16,00 hodin

Karel Klostermann – Básník Šumavy a Zbudovských Blat

Film České televize v režii Zdeňka Flídra

Návštěvnost: 165 návštěvníků

17. března 2009 od 17,00 hodin

PhDr. et Mgr. M. Macková – Od masopustu do Velikonoc

Návštěvnost: 35 návštěvníků (mimo JČM)

7. dubna 2009 od 17,00 hodin

Velikonoce na Blatech

Návštěvnost: 72 návštěvníků

16. dubna 2009 od 17,00 hodin

R. Rauwolf – Šumavské pověsti

Návštěvnost: 16 návštěvníků

21. dubna 2009 od 17,00 hodin

Lidový kroj na Šumavě

Návštěvnost: 23 návštěvníků

9. července od 10,00 hodin

**Mgr. Helena Stejskalová – Toulky Šumavou Karla Klostermanna
– výklad pro děti, vědomostní a výtvarné soutěže**

Ve spolupráci s DDM České Budějovice

Návštěvnost: 49 návštěvníků

28. července od 17,00 hodin

Ing. Miroslav Šobr – Reálie z literárního díla Karla Klostermanna v kontextu dnešní krajiny

Návštěvnost: 50 návštěvníků

4. srpna od 16,00 hodin

Ondřej Fibich – Literární krajinou Karla Klostermanna a šumavský místopis

Návštěvnost: 45 návštěvníků

18. září od 9,00 do 18,00 hodin

Zapomenutá krása šumavského folklóru

Návštěvnost: 488 návštěvníků

2. listopadu 2009

**Slavnostní zakončení
výstavy Šumava KK**

Návštěvnost: 120 návštěvníků

Z derniéry výstavy o Karlu Klostermannovi. Ing. Pavel Sarauer předvádí výrobu tradičních šumavských holubiček.

Výstavy uskutečněné v roce 2009

Celkový počet výstav roku 2009: 15 výstav (z toho 3 přecházející z roku 2008)

Celková návštěvnost výstav roku 2009: 70 272 návštěvníků

Dny slovenské kultury

Robert Hromec – malba předního slovenského výtvarníka

V rámci zahájení Dnů slovenské kultury pořádali Statutární město České Budějovice,
Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

Doba trvání: 24. února – 10. března 2009

Vernisáž: 23. 2. 2009 od 17,00 hodin

Umístění: sál 114

Garant: PhDr. Jaroslava Landová

Návštěvnost: 98 návštěvníků

140 let Sokola v Českých Budějovicích

140. výročí založení první české tělovýchovné organizace ve městě.

Doba trvání: 13. března – 30. srpna 2009

Vernisáž: 12. 3. 2009

Umístění: přízemí chodba vlevo

Garant: Mgr. Leoš Nikrmajer

Návštěvnost: 1 999 návštěvníků

Dny slovenské kultury

Z výstavy 140 let Sokola

Ivanka Wolková – Devatero řemesel

Výstava zaměřená nejen na velikonoční zvyky.

Doba trvání: 25. března – 10. května 2009

Vernisáž: 24. března 2009

Umístění: přízemí chodba vpravo, doprovodný program 1. patro

Doprovodné akce: lidová tvorba velikonočního zvykosloví

Garant: PhDr. František Krejča

Návštěvnost: 499 návštěvníků

50 let Historického klubu

Doba trvání 16. září – 1. listopadu 2009

Vernisáž: 15. září 2009

Umístění: chodba vlevo přízemí

Doprovodné akce: přednášky z programu HK

Garant: Mgr. Helena Stejskalová

Návštěvnost : 697 návštěvníků

Světlem lesních samot

Jihočeská lidová architektura ve fotografii

Tradiční lidový dům objektivem Petra Luniaczka. Fotografie ze Šumavy.

Doba trvání: 23. května – 6. září 2009

Vernisáž: 22. května 2009

Umístění: přízemí chodba vpravo

Garant: PhDr. František Krejča

Návštěvnost: 1 595 návštěvníků

Fotografie ze Šumavy

Přírodní a historické zajímavosti objektivem Zdeňka Troupa

Doba trvání: 25. září – 18. listopadu 2009

Vernisáž: 24. září 2009

Umístění: přízemí chodba vpravo

Garant: PhDr. František Krejča

Návštěvnost: 1 089 návštěvníků

Výstava hub

Doba trvání: 29. září – 2. říjen 2009

Vernisáž: bez vernisáže

sál 114

Garant: Mgr. Miroslav Beran

Návštěvnost: 1 184 návštěvníků

Z výstavy hub v roce 2009.

Výstava podzimních hub s bezplatnou poradnou pro houbaře v rámci výstavy

Hobby podzim 2009, Výstaviště České Budějovice, a.s.

Doba trvání: 15. – 18. 10. 2009

Vernisáž: 15. 10. 2009

Umístění: pavilon B1, Výstaviště České Budějovice

Garant: Mgr. Miroslav Beran

Návštěvnost: 8 000 návštěvníků

Bankovky, šajny, bankocetle...

To nejlepší z muzejní sbírky. Průřez historií papírových platidel na našem území.

Doba trvání: 13. listopadu 2009 – 14. března 2010

Vernisáž: 12. listopadu 2009

Umístění: přízemí chodba vlevo

Garant: Mgr. Eva Sklenářová

Návštěvnost do 31. 12. 2009: 1 573 návštěvníků

Chryzantémy

Doba trvání: 17.–18. října 2009

Vernisáž: bez vernisáže

Umístění: Tvrz Žumberk u Nových Hradů

Garant: Roman Josefík

Návštěvnost: 551 návštěvníků

30 let CHKO Třeboňsko

Doba trvání: 2. 12. 2009 – 31. 3. 2010

Vernisáž: 1. 12. 2009

Umístění: chodba vpravo přízemí

Garant: Dr. P. Bürger

Návštěvnost do 31. 12. 2009: 631 návštěvníků

Skleněný advent

Doba trvání: 28. listopadu 2009

Umístění: sál 119

Garant: PhDr. et. Mgr. M. Macková

Návštěvnost: 909 návštěvníků

Od Lucie do Tří králů

Doba trvání: 13. 12. 2009 – 6. 1. 2010

Vernisáž: 12. 12. 2009

Umístění: sál 119

Garant: PhDr. F. Krejča

Návštěvnost: do 31. 12. 2009: 2 207 návštěvníků

Celková do 6. 1. 2010: 2 591 návštěvníků

Doprovodné adventní akce:

Celkový počet: 15 (z toho 11 tvůrčích dílen, 2 koncerty, 1 film, 1 přednáška)

Celkový počet návštěvníků doprovodných adventních akcí: 1 815 návštěvníků 1 498+210+98+9

Koncerty:

10. prosince 2009 od 18,30 hodin

Z cyklu: Splnilo se Písmo svaté

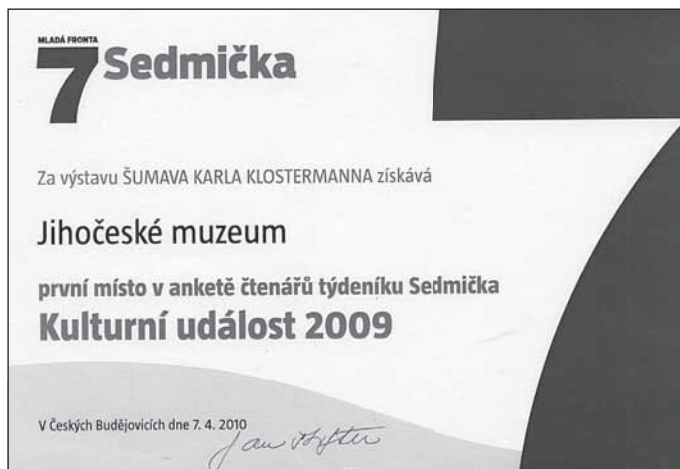
Vánoční písně a koledy v podání hudebního souboru Jiřienka

Návštěvnost: 90 návštěvníků

17. prosince od 18,00 hodin

Koledování s Úsvitem

Návštěvnost: 120 návštěvníků

Ocenění za výstavu o Karlu Klostermannovi od čtenářů týdeníku Sedmička za nejlepší kulturní událost roku 2009.

CYKLUS EXPONÁT MĚSÍCE

Prezentace literatury k výstavě Šumava Karla Klostermanna – Příběh šumavské podmalby.

garant: Mgr. Helena Štejskalová

Z nové muzejní produkce odborných publikací

garant: Mgr. Helena Štejskalová

WEBOVÝ EXPONÁT MĚSÍCE

Květen

90. výročí úmrtí generála PhDr. Milana Rastislava Štefánika

garant: Mgr. Eva Sklenářová

Červen

100 let Městské hromadné dopravy v Českých Budějovicích

garant: Mgr. Eva Sklenářová

Listopad

Bitva na Bílé Hoře

garant: Mgr. Eva Sklenářová

CYKLUS OSOBNOSTI A VÝZNAMNÁ VÝROČÍ

20. výročí Sametové revoluce

Generální stávk v Českých Budějovicích.

SPONZOŘI MUZEA

Jaderná elektrárna Temelín – hlavní partner
Měšťanský pivovar Strakonice, a. s.
Coca – Cola HBC Česká republika, s.r.o.

PARTNEŘI MUZEA

TV GIMI, a.s.– mediální partner
RTA s.r.o., odštěpný závod RTA Jižní Čechy
Český rozhlas České Budějovice
SOŠ veterinární a zemědělská a jazyková škola s právem státní zkoušky

VÝZNAMNÉ NÁVŠTĚVY V ROCE 2009

23. ledna 2009

Mersole Mellejor, charge d'affairs, Velvyslanectví Filipín v ČR

4. června 2009

Jiří Landa, Marie Dětinská, Miroslava Najmanová, Radek Löwy,
delegace zástupců Města Litoměřice

18. června 2009

Dr. Samuel Bernal, Knights of José Rizal a **Sir Noubikko**,
Prague Chapter Commander Deputy Area Commander for Czech Republic Knights of José Rizal

22. září 2009

Sir Pros Slachmuylders, Knights of José Rizal, Manila

23. září 2009

Rotary Club Freistadt a Rotary Club České Budějovice

Daniela Vondrová, prezidentka RC Český Krumlov

Rudolf Himmelbauer, prezident RC Freistadt

Jan Trsek, prezident RC České Budějovice

9. října 2009

Klas Daudlebsky, bývalý velvyslanec Rakouska v ČR

16. října 2009

PhDr. Marcela Machutová, ředitelka Muzea Policie ČR

Mgr. Josef Kuchař, emeritní zástupce ředitele Správy Police ČR Jižní Čechy Jihočeského kraje

Ing. Ivana Stráská, radní Jihočeského kraje

2. listopadu 2009

Ing. František Sýkora, honorární konzul Horního Rakouska

Návštěvy z Velvyslanectví Filipín v Praze v muzeu v roce 2009.

Členové řádu Rytířů José Rizala ve slavnostních stejnokrojích nad dokumenty z filipinistické kolekce.

Komentovaná prohlídka výstavy o Šumavě a Karlu Klostermannovi.

1. vědecká konference COHA „**Příběh je základ... a lidé příběhy potřebují aneb teoretické a praktické aspekty orální historie.**“

Z ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDĚLENÍ MUZEA

Regionálního odborné pracoviště pro lidovou kulturu Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

A. Akce v rámci dotačního programu: podpora tradiční lidové kultury

Lidový oděv, strava, doprava, obchod a trh

Pozn. spolupráce se starosty měst a obcí na základě požadavků Jihočeského kraje a priorit stanovených MK ČR v intencích dotazníků NÚLK ve Strážnici. Projekt byl zpracováván v intencích daných NÚLK ve Strážnici. Předmětem byly rodinné a výroční obyčejové tradice, se zvláštním zaměřením na stravu jako most mezi tradicí a současností i jako internetický fenomén a obchod v tradiční i komerční formě současných trhů a tržišť; získaná dokumentace bude částečně sloužit jako doprovodná část internetového portálu JK „Kraj tradic a řemesel“.

Kromě tradiční jevů byla pozornost věnována i akcím novodobým, které se již staly nedílnou součástí jihočeského výročního kalendária: Borůvkobraní v Borovanech, lenorské Slavnosti chleba, Selské slavnosti v Holašovicích, jílovické Štrůdlování

Pro administrativní a dokumentační zajištění byly pořízeny nezbytné kancelářské potřeby, diskety, CD, DVD, fotokarty, kazet Mini DV, DVD-R (slim case), sady tonerů PRO HP LJ a doplnění dokumentačního vybavení pracoviště: nákup fotoaparátu Nikon D90 + 18-200 AF-S DX VR.

Záměrem dokumentace bylo zachytit obyčejové zvykosloví regionu v souvislostech s projevy materiální kultury, např. zvykoslovné pečivo, tradiční strava z brambor, strava staré Šumavy a Pošumaví v kontextu s historicko-společenskými vlivy německého obyvatelstva.

Akvizice:

Z. Tripes: video dokumentace šumavské oblasti (lidová strava...)

Dokumentace:

Lokální akce: Selské slavnosti – Holašovice, Borůvkobraní – Borovany, Slavnosti chleba – Volary, Štrůdlování... – Jílovice

Zpracovaná prezentační videa:

Vůně starých Volar

Chlupaté knedlíky a drbáky - bramborové skvosty Jižních Čech

Doudlebské ušaté koláče

Jihočeské vánočky a lidové vánoční pečivo

Prezentace: v rámci akcí a přednášek:

Krása řemesel a folklóru Šumavy: Moarzelten, Flecken aus Walern, Lenorské placky...

Derniéra výstavy Karla Klostermanna: Vůně starých Volar

Knedlík – Kloss – Knödel (prezentace jihočeských bramborových specialit: chlupatých knedlíků a drbáků v rámci mezinárodního projektu)

Doudlebské ušaté koláče

Šumavská lidová strava v 19. století

Lidová strava jihočeského adventu a Vánoc

B. Vlastní činnost

Badatelská činnost:

Koresponduje s výstavními akcemi a přednáškovou činností. Internetový portál Jihočeská řemesla.

Příprava a realizace podkladových materiálů pro databázi jihočeských řemeslníků a lidových tvůrců pro připravovaný internetový portál Jihočeského kraje Jihočeská řemesla.

Databáze portálu vznikala za pomoci jihočeských etnografických muzejních pracovišť, zástupců měst a obcí, organizátorů kulturních a společenských akcí i osobní terénní dokumentací.

Výstavní činnost:

Vzhledem k probíhajícímu projektu Jihočeského muzea Šumava Karla Klostermanna – příběh šumavské podmalby byla výstavní činnost minimalizována na ukázky v rámci doprovodných akcí (Stříbrný advent).

Veřejné akce:

1. Masopust v Českých Budějovicích

Již po devatenácté žádali koledníci primátora města o povolení: „městem České Budějovice jít a koledu provozovat“. Jihočeské muzeum v Č. Budějovicích je od roku 2005 odborným garantem a koordinátorem této tradiční českobudějovické akce.

2. Krása řemesel a folklóru Šumavy

Prezentační akce tradičních řemesel v rámci výstavy Šumava Karla Klostermanna – příběh šumavské podmalby, připravovaného portálu jihočeských řemesel i Dnů evropského dědictví 2009 (488 návštěvníků).

Vzhledem k poslání této celoevropské akce připomínat kulturní dědictví jako stálý most mezi minulostí a dneškem, bylo záměrem představit veřejnosti kouzlo tradic klostermannovské Šumavy přežívající v písničkách a šikovných rukách současných řemeslníků a alespoň zlomek tradiční, dnes už téměř zapomenuté, šumavské lidové kultury.

Augustin Sobotovič, Lenora: pekař – lenorské placky

Glass studio Skelná huť U Hluboké: sklář – vinuté perly

Karel Fürbach, Marek Smolen, Jiří Macura, Volary: dřevaři – dřeváky, šindele, koryta

Richard Vondrášek, Strakonice: kameník – práce s kamenem

Jiří Honiss, České Budějovice: podmalby na skle

Ing. Miroslav Šobr, Strakonice – dnes již obecně málo známý způsob naklepávání kos

Ing. Pavel Sarauer, Horní Planá – nositel titulu: Tradiční šumavský výrobek – šumavská štípaná holubička

Ivanka Wolková, České Budějovice - šumavské tradiční pečivo: Wallern Flecken, Moarzelten

Pošumavská dudácká muzika, Strakonice: Folklor Šumavy a Pošumaví

Premiéra filmového dokumentu: Krása řemesel a folklóru Šumavy

3. Derniéra výstavy Šumava Karla Klostermanna

Příběh šumavské podmalby

Marie Flašková, České Budějovice – podmalby na skle

Ing. Pavel Sarauer, Horní Planá – šumavská štípaná holubička

Ivanka Wolková, České Budějovice – Wallern flecken – volarské gulatschen

Premiéra filmového dokumentu: Za vůní starých Volar

4. Adventus vitreus

Skleněný advent (909 návštěvníků)

Cílem doprovodné akce připravovaného projektu Internetový portál „Kraj tradice a řemesel“ zaměřený na sklářské tradice Šumavy a Pošumaví bylo seznámit veřejnost s jednou oblastí nelehké, fyzicky velmi vyčerpávající obživy staré Šumavy i s kouzlem sklářských tradic přežívajících v rukách současných – i když bohužel ne už vždy jihočeských – řemesníků a umělců i tvorbou současných jihočeských sklářských hutí a brusíren.

Návštěvníci Jihočeského muzea tak mohli alespoň na jeden den na vlastní oči shlédnout zlomek tradičního šumavského sklářského umění.

Tvůrci:

Dagmar Hálová, Blatná – tažené figurky

Marie Flašková, České Budějovice – podmalby na skle

Pavel Brandejs, Jablonec nad Nisou – tažené sklo

Jima, Glass studio Skelná huť U Hluboké, Lucie Černá - vinuté perly

Prezentace ve výstavním sále: zúčastnění tvůrci, sklářské hutě a brusírny:

(Sklářská huť Belčice, Sklářská huť TASTA Milná, Brusírna skla Lenora)

Premiéra pracovní verze připravovaného dokumentu: Sklo – stříbro Šumavy a jižních Čech

Dokumentace:

Koresponduje s jednotlivými výstavními a vzdělávacími akcemi a projekty: MK ČR, Jihočeský kraj, mezinárodní i národní projekty, regionální akce, lidoví tvůrci.

Prezentace:

V rámci mezinárodních i akcí Jihočeského kraje, Jihočeské univerzity, Jihočeského muzea a jeho pracovišť.....:

Odborná garance prezentace současných tradičních řemesel na akci JK – Neuhofen ad Ybbs

Přednášková činnost:

Už je konec masopustu, už je konec muziky aneb od masopustu k Velikonocím

Šumavská lidová strava v 19. století v rámci mezinárodního projektu JU Náš region po pádu železné opony

Advent a Vánoce na Šumavě a v Pošumaví

Konzultační činnost a participace:

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – participace doprovodných programů projektu Jihočeského muzea Šumava Karla Klostermanna – příběh šumavské podmalby a akcí ostatních pracovišť (Historický klub při JčM aj.),

Statutární město České Budějovice – Masopust (organizace + odborná garance),

Jihočeský kraj – garance a realizace v rámci projektového týmu portálu Jihočeská řemesla (současná řemesla jihočeského regionu),

MK ČR – spolupráce v rámci členství v Národní radě pro tradiční lidovou kulturu participace při vytváření dotazníku projektu pro rok 2010: společenské vztahy, výtvarná kultura,

Krajské muzeum Cheb – studie i názorná demonstrace jihočeských knedlíkových specialit (mezinárodní projekt).

operativní konzultace na základě konkrétních požadavků (instituce a obce JK, DK Metropol a.s., Euroregion Silva nortica, Jihočeská univerzita... individuální tvůrci z oblasti lidového umění a řemesel.

PhDr. Mgr. Marcela Macková

Pracoviště operátora počítače v roce 2009

V roce 2009 došlo ke změně telefonního operátora, čímž bylo dosaženo značných úspor nákladů na telefonování a připojení k internetu. Současně s tím se zvýšila kapacita prostoru určeného pro e-mailové schránky a webovou prezentaci Jihočeského muzea.

Byla pořízena nová serverová stanice, která zabezpečuje provoz elektronické pošty, veřejně přístupného www katalogu publikací, docházkového systému, vstupenkového systému a síťových verzí programového vybavení Jihočeského muzea.

V návaznosti na rozpočet muzea se pokračovalo v modernizaci softwarového a hardwarového vybavení. Byla zakoupena barevná laserová tiskárna umožňující tisk formátů do velikosti A3, což znamená úsporu nákladů na tisk plakátů a ostatních propagačních tiskovin této velikosti v porovnání s cenou za zhotovení v komerčních provozovnách.

Dále byl po technické stránce zajištěn provoz několika významných vědeckých konferencí, přednášek a jiných akcí.

Pro výstavu Bankovny, šajny, bankocetle... Papírová platidla našich zemí v průběhu staletí byl připraven multimediální kiosek s dotykovou obrazovkou. Na základě podkladů dodaných autorkou výstavy bylo naprogramováno interaktivní menu s možností volby přehrání prezentace na bázi MS powerpoint a několika doprovodných filmů.

Ve spolupráci s regionálním pracovištěm pro lidovou kulturu bylo připraveno několik filmů s národopisnou tematikou.

V průběhu roku 2009 jsem se také podílel na zajištění bezproblémového provozu audiovizuální techniky na výstavě **Šumava Karla Klostermanna – příběh šumavské podmalby**.

Martin Dvořák

Provozně technické oddělení v roce 2009

Provozně technické oddělení se podílelo při přípravách a realizacích výstav, které spolupořádalo Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích. Náročné technické řešení si vyžádala instalace výstav **140 let Sokola v Českých Budějovicích, Etiopie, Svět lesních samot, Dny slovenské kultury, Muzejní noc na Žumberku, 50 let historického klubu, Bankovky šajtle a bankocetle** a výstavy týkající se velikonočních a vánočních svátků. Stálou pozornost v průběhu roku si vyžádala výstava **Šumava Karla Klostermanna**.

V průběhu roku se provozně technické oddělení podílelo na vybudování umývárny sbírkových předmětů, úprav vzduchotechniky a chladicího zařízení v depozitáři L.B. Schneidera, na kompletaci regálů a regulaci plynového topení v objektu Fr. Šrámka, spuštění akumulčních kamen a zakrytí průchodů v depozitáři Ledenice, stavebních úpravách vnitřních a venkovních prostor před znovuotevřením objektu Mánesova a zprovoznění všech prostor před sezónním otevřením tvrze Žumberk. Z rekonstrukcí a modernizací objektů byly nejvýznamnější: zahájení budování sociálního zařízení a napojení depozitáře Ledenice na kanalizaci, instalaci zábran proti holubům na objektu Fr. Šrámka, instalaci propanbutanového topení v objektu Dívčí Kámen a realizace nového vstupu do objektu Mánesova. Všechny úkoly v oblasti modernizace, oprav a údržby byly plánovány v návaznosti na možnosti rozpočtu muzea a přidělené investiční dotace.

Provozně technické oddělení zajišťovalo v průběhu roku přepravu materiálu a sbírkových předmětů podle potřeb jednotlivých oddělení, zabezpečovalo úkoly týkající se právě probíhajících výstav a provádělo údržbu a ošetření svěřeného materiálu. Společně s odborovou organizací byla provedená v měsíci dubnu kontrola dodržování bezpečnosti práce. Byly uskutečněny požární preventivní prohlídky všech objektů v rámci kterých byly umístěny bezpečnostní značky. Při kontrolách nebyly shledány podstatné závady.

Zákonem a odbornými směrnicemi stanovené revize na objektech ve správě muzea byly provedeny v plném rozsahu.

Doprava zaměstnanců zabezpečovaná pěti referentskými vozidly proběhla bez dopravní nehody.

Úkoly kladené na provozně technické oddělení byly splněny včas, kvalitně a beze zbytku.

Jiří Popadinec

Trz Zumberk

Expoziční prostory na tvrzi Žumberk před úpravami v roce 2009.

I v roce 2009 byl Žumberk pro turisty tradičně zpřístupněn v období od 1. dubna do 31. října. Celkem jsme zde měli 5 802 návštěvníků, přičemž je můžeme rozdělit do čtyř skupin. Všechny tři prohlídkové trasy byly navštíveny 2 901 osobami, z toho 2 700 jich bylo na I. prohlídkové trase /historie tvrze a lidový malovaný nábytek/, 93 na II. /Úředník rožmborský/ a 108 na III. /lapidárium/. Muzejní noc dne 5. 6. navštívilo 300 osob, 2 050 pak bylo účastníky 41 svatebních obřadů a konečně 551 návštěvníků si zde na podzim prohlédlo tradiční výstavu chryzantém.

Druhý ročník muzejní noci proběhl v pátek 5. 6. za účasti celé řady umělců. Večerem provázel a jednotlivá představení vyvolával a vybubňoval oblíbený tambor Josef Pařízek. Po botanické vycházce do okolí se začínalo stejně jako minule před vchodem do tvrze a sice ukázkami renesančních tanců v podání souboru Campanello z Třeboně, pokračovalo vystoupením skupiny historického šermu Collegium 1570 z Milevska v zahradě pod kostelem a končilo koncertem Swing tria Avalon v Rytířském sále. Doprovodný program obstaralo vystoupení folkové legendy Vladimíra Veita v místním kostele Stětí sv. Jana Křtitele. Nemohli chybět ani obvyklé prohlídky lidového malovaného nábytku ve tvrzi a v baště „C“ došlo i na Úředníka rožmborského. Návštěvníci se rovněž setkali s ukázkami výroby zvykoslovného pečiva, dřevěných hraček, odléváním cínu a své umění předvedla i dílna uměleckého kováře z nedalekých Nových Hradů. Děti se bavily archeologickým průzkumem terénu, chůzí na chůdách, střelbou z kuše i hodem sekerou na cíl. Opět nechybělo ani opékání vuřtů u táborového ohně při hudebním doprovodu kytary a saxofonu.

Již 23. ročník výstavy chryzantém ve dnech 17. a 18. října poznamenala nepřízeň počasí. Chlad a do konce i sněhové přeháňky zcela jistě odradily spoustu potencionálních návštěvníků a těch přišlo zhruba o polovinu méně než obvykle, čili celkem již výše zmiňovaných 551 osob.

Rok 2009 byl ve znamení svatebních obřadů. Jejich počet se oproti roku 2008 více než zdvojnásobil! Ve dnech 14. února – 10. října zde uzavřelo manželství celkem 41 párů. Svatební obřady probíhaly jako obvykle zejména na nádvoří tvrze a v několika málo případech při nepříznivém počasí pak i v zaklenuté třetí místnosti kočárovny. Jeden svatební obřad se pak uskutečnil i na prostranství mezi kočárovnou a baštou „D“ v jihozápadní části areálu tvrze. Výjimkou tentokrát nebylo ani konání šesti svateb v jednom dni!

Velkou proměnou prošla v roce 2009 expozice ve tvrzi. V souvislosti s vrácením zapůjčených sbírkových předmětů do Městského muzea v Bechyni bylo koncem března kompletně změněno předsálí Rytířského sálu, kde ubyla národopisná oblast Soběslavských Blat a naopak sem byly doplněny exponáty z pozůstalosti F. M. Čapka (2 malované truhly), spolu se šumavskou skříňí a na stěny byly nainstalovány paspartované kresby motivů lidového malovaného nábytku iniciované Fridrichem Blumentrittem. Právě na tyto dvě historické osobnosti je také zejména zaměřen nový průvodcovský výklad. Další výraznější změnou bylo odstranění dřevotřískových zástěn z Rytířského sálu před koncertem v rámci Muzejní noci 5. 6. Tím pádem ubyla zejména kompletní křížová cesta malovaná na skle, ale i plastika Budějovické madony s klásky, dva intarzované kolovraty, zdobená přeslice a i zbývající podmalby na skle. Výstavní sál se tak proměnil na sál koncertní a společenský. Konečně v listopadu před kompletním bílením ve tvrzi byla odstraněna i stávající dřevotřísková paneláž ze 2. a 3. expoziční místnosti v přízemí, věnovaná zejména historii Žumberka. Tato expozice bude muset být v roce 2010 kompletně přepracována spolu se zhotovením nové paneláže.

Již 15. června byl stěhovací firmou převezen nábytek z haly před kanceláří, z podesty před bytem správce a z kočárovny do umělecko-průmyslového depozitáře PhDr. N. Jelínkové ve Schneiderově ul. Dále pak byly ve dnech 3.–5. listopadu do depozitářů Jihočeského muzea odvezeny veškeré drobné národopisné i umělecko-průmyslové exponáty v souvislosti s přípravou expozice na kompletní obílení.

Zásadní práce na údržbě zde proběhly až po konci turistické sezóny v listopadu a prosinci 2009. Došlo zejména k již zmiňovanému obílení všech 10 místností expozice v přízemí i patře tvrze, včetně skladu publikací, dále pak i všech místností kočárovny, včetně knihovny, průjezdu, kanceláře, pokladny, haly před kanceláří, schodiště obytné části včetně podesty před bytem správce a obou garsoniér. Před bílením byly sestěhovány exponáty - nábytek stěhovací firmou do středů jednotlivých místností. Proběhla zde rovněž demontáž stávající poškozené dlaždicové podlahy v kanceláři, která byla nahrazena novou podlahou z OSB desek, položených na připravený dřevěný rošt, zakrytých novým linoleem imitujícím dřevěnou prkennou podlahou. Kancelář pak byla vybavena novým kancelářským nábytkem. Ten stávající převzala PhDr. N. Jelínková do svých sbírek. Staré linoleum bylo rovněž odstraněno z pokladny, kde poté došlo k vyrovnání podlahy stěrkovou hmotou a k položení nového linolea. Stěrkovou hmotou byla vyrovnána i podlaha ve skladu u haly před kanceláří a i zde poté došlo k položení nového linolea. Staré zelené linoleum bylo odstraněno i ze schodiště a podest v obytné části a z předsíní obou garsoniér, podlaha je zde nyní tvořena původní cihlovou dlažbou, pouze na schodiště bylo položeno nové linoleum.

Již v září a říjnu se ale pracovalo i na baštách „A“ a „B“. Byl zde proveden nátěr šindelové střechy a to včetně schodiště. Dále pak došlo k obílení venkovní fasády u obou bašt a k vyspravení a obílení zdi mezi baštou „B“ a budovou sousední bývalé školy v zahradě pod kostelem.

Z hlediska propagace došlo v roce 2009 ke zhotovení informačních cedulí se jmény autorů, názvem děl a letopočtem vytvoření k oběma dřevěným sochám nainstalovaným v areálu po Mezinárodním dřevosochařském sympóziu v roce 2008. Dále byl rovněž vytvořen poutač do průjezdu tvrze /ve formě plakátu/ na novou expozici Úředník rožmberský. Ve spolupráci s KÚ Jihočeského kraje byla vydána nová propagační skládačka o Žumberku v českém, anglickém a německém jazyce, obsahující zmínky nejen o samotné tvrzi, ale i o expozici Úředník rožmberský v Baště „C“ a jejich přístavcích, kostele i o svatebních obřadech. Rovněž jsme nechali zhotovit sběratelské turistické fotomagnetky se třemi motivy ze Žumberka. V březnu zde TV Gimi točila propagační spot před zahájením návštěvnické sezóny.

Roman Josefík

Historický klub v roce 2009

Historický klub v roce 2009 oslavil 50. výročí založení. Tuto událost si připomenul v průběhu roku hned několikrát. Dne 9. února byl slavnostní Večer plný vzpomínek, při němž byli vyznamenáni vybraní členové Historického klubu. O měsíc později, dne 9. března, se konal koncert k 50. výročí založení Historického klubu v koncertním sále českobudějovické konzervatoře.

Také byl připraven a tiskem vydán Almanach Historického klubu k 50. výročí jeho založení. Almanach je také v prodeji muzea.

Navíc ještě v září byla otevřena výstava připomínající historii Klubu a mnoho cenných exponátů, které připomínaly vybrané osobnosti, čestné členy a předsedy Klubu. Díky dlouhodobé spolupráci Klubu a dalších místních zájmových korporací, sdružení a institucí a zejména s pochopením příbuzných se podařilo shromáždit více než 400 zajímavých exponátů. U příležitosti otevření této výstavy proběhla tisková konference za účasti předsedkyně a místopředsedkyně Klubu – autorky výstavy. Tištěná regionální média zareagovala na klubové výročí kladně a díky tomu se v tisku objevilo několik zajímavých článků o činnosti Klubu. Možná i díky nim Klub zaznamenal příchod dalších nových členů a zvýšený zájem veřejnosti o klubové akce.

Historický klub samozřejmě pokračoval ve své programové činnosti. Pořádal přednášky i přednáškově setkání Literární sekce Klubu konající se v Jihočeské vědecké knihovně. Vstřícnost a pochopení ředitelky Jihočeské vědecké knihovny, PhDr. Květy Cempírkové, umožňují, aby se Klub mohl nadále scházet v přednáškovém sále knihovny. Více než 9 poznávacích zájezdů za historickými památkami a vycházky i výlety vlakem tradičně obohatily rozrůstající se nabídku činnosti Historického klubu.

I v roce 2009 vyšla celkem 4 čísla Zpravodaje Historického klubu, a to s finanční podporou Jihočeského muzea. Zpravodaj si získal své stále příznivce – autory článků i čtenáře a stal se nedílnou a oblíbenou součástí klubové činnosti.

Alena Volná a Helena Stejskalová

Předání vyznamenání při slavnostním setkání 9. 2. 2009 k výročí založení Historického klubu.

Sbírka pana Vladimíra Karase

U rozsáhlé sbírky pana V. Karase, která byla zakoupena v roce 2006, byla v roce 2009 dokončena její evidence do druhého stupně. Toto byla největší soukromá sbírka brouků v jižních Čechách.

Jedná se o entomologickou sbírku, která je uložena v 263 entomologických krabicích, kde každá krabice představuje jednu evidenční kartu. V těchto krabicích se nachází 76 482 ks brouků (Coleoptera). Ve sbírce je zastoupeno skoro 10 000 druhů a poddruhů brouků, což svědčí o téměř komplexním zastoupení druhů střední Evropy.

Pan V. Karas se narodil 28. 7. 1923 v Křivoklátě. Vystudoval Vyšší stavební průmyslovou školu v Hradci Králové, kde maturoval v roce 1944. Po studiích odešel pracovat jako stavbyvedoucí do Bratislavy. Později přešel do Veselí nad Lužnicí do závodu Prefa, kde pracoval až do důchodu jako technický úředník. Zájem o přírodu u něho vzbudilo dětství prožité v krásné křivoklátské přírodě, kde se postupně začal věnovat sběru brouků. Členem entomologické společnosti je od roku 1949. Mnoho let již pracuje ve výboru jihočeské pobočky Entomologické společnosti při ČSAV. V jeho stopách pokračuje i jeho syn Zdeněk Karas, který se zabývá studiem blanokřídlého hmyzu (Hymenoptera).

Tato sbírka je obzvláště cenná proto, že jsou v ní zastoupeny i čeledi drobných brouků, které nejsou příliš časté v entomologických sběrech. Oblíbil si především jižní Čechy, kde rád sbírá v okolí svého bydliště. Jeho oblíbenými lokalitami jsou Borkovická blata, Třeboňsko, Hlubocko, ale na svých výpravách za hmyzem navštěvuje i Českokrumlovsko, Šumavu a jiné oblasti jižních Čech. Rád jezdil na jižní Moravu a Slovensko. Navštívil několikrát balkánské země, kde sbíral především v Bulharsku.

Sbírka má velkou vypovídající hodnotu především o fauně jižních Čech, odkud je většina materiálu, i když jsou zde zajímavé nálezy i z jiných území. Panu V. Karasovi se podařilo jeden druh objevit a ten byl po něm popsán. Je to hrotař *Mordelista karasi* (Horák 1987), kterého objevil v roce 1984 na své cestě do okolí Kresny v Bulharsku. Ve sbírce je obsaženo 10 paratypů těchto druhů brouků: *Leistus kucerai*, *Cidnopus platiai*, *Anthrenus olgae*, *Laena safraneki*, *Oreina cacaliae* ssp. *neoviridis*, *Urodon orientalis*, *Plinthus illotus* ssp. *diversesculptus*, *Mordelista karasi*, které jsou prvním typovým materiálem uloženým ve entomologických sbírkách Jihočeského muzea. V tomto roce k nim přibyl i paratyp kovařika *Cardiophorus kleteckai* Platia, Gudenzi 2009 z vlastních sběrů v Zabajkálí.

Zdeněk Kletečka

Z jižních Čech byl popsán nový druh pro vědu – ostružiník novohradský (*Rubus silvae-norticae*)

V průběhu terénních prací v rámci dokumentačního úkolu botanického pracoviště Jihočeského muzea „Květena Novohradských hor“ objevili Martin Lepší (Jihočeské muzeum) a Petr Lepší (SCHKO Blanský les) v okrajových partiích Novohradských hor ostružiník, který se jim nedařilo blíže určit. Podrobným studiem literatury a herbářových položek (např. bylo nutné navštívit herbář v Linci, zapůjčit si herbářové položky z herbáře v Ženevě) a po konzultacích s českými a zahraničními specialisty (B. Trávníček, H. E. Weber) vyšlo najevo, že se jedná o nový, pro vědu doposud neznámý druh. Latinské jméno druhu bylo odvozeno z historického názvu pohraniční oblasti mezi Rakouskem a jižními Čechami – „Silva nortica“, kde se nachází centrum rozšíření druhu.

Ostružiník novohradský je relativně dobře poznatelný od ostatních druhů. Nejvíce se podobá otmavozelenému (*R. clusii*), který má trojúhelníkovitou, nikoliv nasazenou a zašpičatělou špičku vrcholového lístku na listu, má více chlupaté a hranaté prýty (stonky) a také silnější ostny a jeho květenství není prolisťené až k vrcholu. Na osluněných místech může *R. silvae-norticae* připomínat o. hornorakouský (*R. muhelicus*), který má však více chlupaté prýty a rub listů, zřetelně méně malých ostnů a štětín na prýtu, tmavší, většinou tmavě fialové prýty nikoliv pouze vínově nabělé, až k vrcholu neprolisťené květenství a růžové, ne bílé korunní lístky.

Následný terénní průzkum na území jižních Čech a v přilehlém Rakousku a studium herbářů odhalily, že nový druh má poměrně velké rozšíření. Roste na území České republiky, Horního Rakouska

a Dolního Bavorska, dohromady na 130 lokalitách. V České republice se vyskytuje ve východní části Šumavsko-novohradského podhůří, odkud přesahuje do okrajových částí Českobudějovické pánve a Novohradských hor. Druh nejčastěji roste v lesních biotopech, jako jsou řídké kulturní lesy, paseky, okraje a příkopy lesních cest.

V příspěvku, kde je ostružiník novohradský formálně popsán jako nový druh pro vědu, je také diskutován význam ostružiníků pro migraci rostlin. Rozšíření vybraných regionálních druhů ostružiníků podpořilo dříve předpokládané migrační cesty mezi ČR a Rakouskem a úzké florogenetické souvislosti těchto dvou území oddělených horskými migračními bariérami (Šumava, Novohradské hory, Weinsberger Wald, Českomoravská vrchovina). *R. silvae-norticae*, *R. muhelicus* (o. hornorakouský) a *R. vestitus* f. *albiflorus* (o. hustochlupý bělokvětý) jsou pravděpodobně danubiální migranty v české flóře rozšířené z Horního Rakouska do jižních Čech tzv. Vyšebrodským průsmykem. *R. gothicus* s. l. (o. gótský, „jihomoravský typ“) a *R. austromoravicus* (o. jihomoravský) jsou považovány za kampsko-dyjské migranty rozšířené z Moravy a Dolního Rakouska do jižních Čech přes Vitorazsko a *R. kletensis* (o. klefský) je pravděpodobně vltavský migrant v rakouské flóře, rozšířený z jižních Čech do Horního Rakouska přes Vyšebrodský průsmyk.

Popis ostružiníku novohradského byl publikován v mezinárodním časopise *Preslia* (Lepší M. & Lepší P., 2009: *Rubus silvae-norticae*, a new species from Bohemia, Austria and Bavaria and the significance of brambles for regional migrations and phytogeography. – *Preslia* 81: 43–62). Typová položka ostružiníku novohradského je uložena ve sbírkách Jihočeského muzea.

Martin Lepší

Výjimečná akvizice roku 2009

Mezi nejzajímavější akvizice roku 2009 z oblasti uměleckého průmyslu patří soubor tří hodin, které vyrobil v první třetině minulého století amatérský hodinář František Jícha. Jedná se o dvoje hodiny nástěnné a jedny stolní. Všechny hodinové skříně jsou výtvarně pojaty. Ciferníky dotváří reliéfní řezba v jednom případě polychromovaná. Přesto, že se nejedná o profesionální tvorbu, vykazují hodiny výrazné estetické cítění autora a školenou ruku řezbáře.

Pár nástěnných hodin má cylindrické dřevěné, černě lakované skřínky, které svou jednoduchostí stojí v přímé opozici velmi nápadným ciferníkům jejichž středy vyplňuje široký úsměv tváře pojaté až karikaturním způsobem. Zatímco v prvním případě autor doplnil obvod ciferníku bohatou reliéfní řezbou znázorňující jednotlivé postavy Zodiaku, u druhých hodin se spokojil velmi výrazným, pestře provedeným obličejem.

Dominantou třetích, stolních hodin je ciferník ve tvaru koule, na němž čas odečítá sova držící v zobáku ukazovátko zakončené skleněnou perličkou. Sklon pana Jíchy k dekorativismu se zde opět projevil v detailně ryté měděné desce, která kryje válcovitý podstavec v němž je uložen mechanismus hodin.

František Jícha pocházel z okolí Nových Hradů, avšak během svého života procestoval jako topič v Orient expresu značný kus světa. Z dochované dokumentace, která se stala součástí této akvizice je patrné, že se zabýval nejen výtvarnou činností, ale zajímal se i o fyziku a mechaniku.

Zakoupené hodiny vhodně doplní stávající muzejní sbírku, v níž jsou zastoupena díla dalších amatérských hodinářů, kteří působili v jihočeském regionu již od 19. století.

Nora Jelínková

Stolní hodiny – autor František Jícha, 20. léta 20. století, dřevo, měď, bronz.

Zamyšlení nad trojnožkou zakoupenou do národopisných sbírek muzea

Smyslem tohoto příspěvku je na základě osobního zážitku poopravit jeden obecně rozšířený omyl týkající se tradiční rukodělné výroby obuvnické. V létě roku 2009 se podařilo pro národopisnou sbírku (kolekci tradičních řemesel) získat poměrně unikátní předmět – dřevěnou stoličku, trojnožku – z pozůstalosti po mistru sedláři, jakou ale mohl také používat švec. Při jejím přenášení po chodbě muzea si jí se zájmem prohlédla skupinka studentů a někteří pohovořili o nábytkových kusech v tradičních lidových interiérech. Ale jeden z nich – poněkud zasvěcenější, řekl: „Vy jste ale kopyta – tohle je verpánek, na tom sedí švec.“ Ta chvíle ukázala zkreslené představy naší současnosti o některých jevech běžně známých, ale již nepoužívaných a patřících minulosti. Verpánek spolu se vším, co k tomu patří, tedy i s těmi kopyty - je jednou z nich. Co je to – verpánek? Zavadějící, i když vžitý názor je, že verpánek je dřevěná stolička, trojnožka, na které švec seděl. Z tohoto hlediska by měl onen dotyčný student pravdu. Ovšem opak je pravdou a šveci seděli na třínožce (stoličce) u verpánku! Nikoli tedy na verpánku. Verpánek byl nižší a menší stoleček, na kterém měl švec svůj „vercajk“ - rašple, pilníky, kleště, kladívko, potěhy, nože, šídla, kopyta, děrováky a šídla, šroubováky, smolu, dřevěné floky, rozrážeče kroužků – a jen tak mimochodem – také fidlovačku, kratší kónicky sbíhavou a jemně vyhlazenou hůl z tvrdého dřeva, se kterou se vyhlazovaly svršky, podešve a hrany bot. Fidlovačka sloužila kdysi také jako nástroj k řešení sporů – a odtud pochází také podnázev známé kratochvilné hry, které vděčíme také za naši národní hymnu – Fidlovačka, aneb žádný svár a žádná rvačka. Pracovní plocha stolku nebyla určena k práci, ale pouze nesla všechno potřebné nářadí a pomůcky, které švec potřeboval. Jak uvádějí staří pamětníci ševcovského řemesla, zpočátku měl mistr vše uspořádané a srovnané, postupně však během práce se plocha verpánku měnila v chaotickou směs všeho používaného nářadí, a teprve po dokončení výroby páru bot švec zase všechno přerovnal a uklidil. Jsou dva názory na původ slova verpánek. Jeden vychází z tradičního označení modřínového dřeva – verpán – a tvrdí tedy, že verpánek je verpánkem proto, že byl vyráběn z modřínového dřeva. Ovšem pravděpodobnější je názor, že slovo je z německého označení lavice na nářadí. Das Werk zeug – nářadí, die Bank – lavice (ponk); verkponk – lavice na vercajk, tedy verpánek. U verpánku švec sedával na stoličce, která měla tři anebo čtyři nohy. Mylné je tedy

v současnosti za verpánek považována stolička. Pokud se týká onoho upřímného zvolání – Vy kopyta, pak jde o věcně korektní připomínku ševcovských dřevěných kopyt, na kterých se formoval svršek šité boty. Šlo ale o nové boty, které dělali novotníci či nováci. Ti, kteří opravovali obnošenou obuv (po staru – ševci obuvi vetché), byli nazýváni prfáky. K verpánku neodmyslitelně patřil potěh, což je kožený pás – něco jako opasek -, který měl švec pod chodidlem a nahoře na koleně pod něj podstrčil botu, na které pracoval. Švec se musel vyučit řemeslu obuvnickému u mistra „výučného“ a to během tří let, zpravidla tedy ve věku od patnácti do osmnácti let – poté obdržel glejt, který oznamoval, že příslušný adept řemesla: *„...byv zapsán v matrice učedníků při obuvnickém společenstvu našem, po kteroužto dobu vždy počestně se choval, pilným a věrným se osvědčil, pokračovací průmyslovou školu s prospěchem navštěvoval, takže si v řečené době osvojil potřebné vědomosti a zručnosti, podrobiv se zkoušce pro učedníky zákonem předepsané, aby prohlášen mohl býti za pomocníka obuvnického...“* Ševcovské řemeslo patřilo po staletí doslova k těm nejvíce rozšířeným, a bylo tomu tak až do počátku 20. století. Své řemeslo měl švec ovládat dokonale a být v jeho vykonávání poctivý. Pořádný švec nedal z rukou boty, svůj výrobek, které by byly pokazeny nějakou vadou, které by byly nedokonalé či dokonce by „nepasovaly“. Ve své době nebyl takový obuvnický mistr žádnou výjimkou, vždyť poctivých řemeslníků bylo plno, a to nejen v ševcovině. Bařovy závody ve Zlíně způsobily ve 30. letech 20. století ševcovskému řemeslu v celých Čechách těžké časy. Jejich produkci a hlavně cenám nemohly ručně pracované boty konkurovat. Bařův systém z výroby bot učinil sériový proces, a tradiční, ručně pracované boty – šité tzv. do rámu, se přesunuly do oblasti luxusních výrobků a je tomu tak prakticky dodnes.

Oslava svátku sv. Kryšpína a Kryšpiniána – patronů ševcovského řemesla – po staletí připadá na 25. 10.

František Krejča

Výstava Bankovky, šajny, bankocetle... Papírová platidla na našem území v průběhu staletí. 13. 11. 2009 – 14. 3. 2010

Od poloviny listopadu minulého roku se v Jihočeském muzeu po téměř pět měsíců konala výstava věnovaná historii papírových platidel. Výstava provedla návštěvníky vývojem papírových peněz na našem území od jejich počátků v druhé polovině 18. století přes bankovky a státovky Československa ve všech jeho historických fázích a podobách až po konec socialistického období a rozpad československého soustátí na dvě samostatné republiky.

Zájemci o historii papírových platidel neměli sice možnost vidět originály těch nejstarších, jelikož první emise byly vždy po skončení platnosti likvidovány, mohli však shlédnout císařská nařízení a vzory „bankocetlí“, které byly rozšiřovány mezi lid vždy před vydáním nových emisí. Zároveň s nejstaršími bankovkami byly vystaveny i padělky, které současní návštěvníci sice snadno odhalili, avšak v tehdejší době, kdy zvláště na venkově převládala negramotnost, byli prostí lidé snadnou kořistí penězokazců.

Padělky se v hojné míře vyskytovaly i v období první republiky. Velké padělatelské aféry si návštěvník připomněl nad pětisetkorunovou bankovkou z roku 1919 a její dokonalou napodobeninou, i nad fotokopii pětitisícové bankovky ze stejné doby – bankovka byla kvůli padělkům brzy stažena z oběhu a dochovala se jen ve zhruba třech desítkách exemplářů, takže její sběratelská cena se v současnosti pohybuje kolem 1,5 milionu.

Za dvojjazyčnými a poněkud ponurými bankovkami z druhé světové války a provizorními platidly osvobozeneckých armád následovala další zajímavost, bankovky připravené během války v Londýně československou exilovou vládou a převezené do republiky těsně po jejím skončení anglickými

bombardéry. Bankovky byly tištěny v době, kdy se nedal konec války ani odhadnout, proto na nich není uvedeno žádné datum ani místo vydání. Třebaže byly obrazy na bankovkách kvůli nedostatku předloh vytvářeny podle anglických turistických průvodců a pohlednic, byla tato platidla provedena velmi pěkně; o to větší rozdíl je patrný ve srovnání s penězi měnové reformy v roce 1953, pro níž byla platidla tajně tištěna v Moskvě.

Také bankovky socialistického Československa svým výtvarným provedením nijak neohromovaly, vydařenější byla až poslední pestrobarevná emise z 80. let 20. století. Mnohý návštěvník si s pobavením připomněl vydání ostře zelené stokoruny s portrétem Klementa Gottwalda v říjnu 1989, která musela být po pár týdnech kvůli vlně posměšných kreseb stažena z oběhu. Stejně tak si připomněl i papírové kolký, jimiž byly bankovky po rozdělení státu v roce 1993 přelepovány.

Vedle řádných papírových platidel se v obchodním styku používala i platidla takzvaně nouzová. Velké množství se jich objevilo koncem první třetiny 19. století, kdy lidé vystrašení válkami a státním bankrotem schovávali drobné kovové mince doma a v obchodech tak musely být nahrazeny poukázkami, které si firmy a živnostníci tiskli sami. Jiným typem těchto mimořádných platidel byly poukázky válečných zajateckých táborů z obou světových válek – pozornost většiny návštěvníků upoutala ucelená série platidel z terezínského ghetta; a pak samozřejmě ukázka tuzexových bonů.

Součástí výstavy byl i tematický koutek zaměřený na kasařství a vylupování trezorů. Kromě sady kasařského náčiní, zapůjčené Muzeem Policie ČR v Praze, ocenili zvláště menší návštěvníci instalaci kasaře přímo „v akci“ při odvrtávání zámku trezoru; pro větší zájemce byly připraveny doprovodné texty o technice loupeží a kasařské příběhy. Celou výstavu pak doplňoval interaktivní stojan s krátkými filmy a prezentacemi papírových platidel, které poskytla Česká národní banka.

Eva Sklenařová

Laboratorní zpracování keramického materiálu z archeologického výzkumu v Plané u Českých Budějovic

V letech 2008 až 2009 byl v konzervátorské laboratoři zpracován keramický materiál ze záchranného archeologického výzkumu v Plané u Českých Budějovic, provedený archeologickým oddělením Jihočeského muzea v létě roku 2008. Veškeré nálezy pocházely ze tří prozkoumaných objektů: 1/08, 1A/08 a 2/08. Zpracování tohoto výzkumu lze rozdělit do dvou fází.

V první fázi se zpracovával materiál, který byl v průběhu výzkumu z objektů vyzvednut tzv. in situ. K vyzvednutí materiálu in situ bylo přistoupeno z důvodů nedobrych podmínek pro preparaci materiálu přímo v terénu (tj. tvrdé jílovité kompaktní zeminy), a tudíž jeho možného poškození. V bloku zeminy byly vyndány celé nádoby nebo kumulace střepů. V laboratoři byl materiál opatrně vypreparován z jednotlivých bloků jílovité zeminy vymýváním a rozmělněním ve vlažné vodě. Takto očištěný materiál byl rozložen, volně vysušen při pokojové teplotě, následně kompletován a postupně lepen.

Ve fázi druhé byl v laboratoři kompletován a lepen již očištěný materiál z výzkumu. Při kompletaci byly také dohledány, zkompletovány a slepeny ještě další střepy k nádobám vyzvednutých in situ.

Celkem bylo z tohoto výzkumu zkompletováno 14 kusů torz nádob, 1 ks téměř celého hrnku a 2 ks závaží. Z těchto 14 kusů torz byla vybrána 3 torza s celým profilem pro doplnění do celého tvaru nádoby a 2 torza pro zpevnění.

Jedním z torz určených pro doplnění bylo torzo zásobnice z hrubého keramického materiálu.

Ukázka nalezeného materiálu při archeologických výzkumech.

Toto torzo je zdobeno prstováním a vodorovnou ozdobnou páskou v podhrdlí zásobnice. Již při lepení bylo samotné torzo z důvodu pevnosti postupně doplňováno sádrkou.

Dokumentační fotografie z průběhu lepení materiálu.

Po slepení a konzultaci s archeology bylo přistoupeno k doplnění torza do celého tvaru. Pro toto doplnění byly vytvořeny parafínové formy otiskem vnitřního tvaru. Na tyto formy byla nanášena sádra, která se ještě za mokra tvarovala skalpely do požadovaného základního tvaru, včetně výzdoby. Tento postup byl opakován až do úplného doplnění zásobnice. Po vysušení při pokojové teplotě bylo sádrové doplnění s výzdobou domodelováno smirkovým papírem a separováno šelakem. Následně byla zásobnice očištěna a doplnění bylo barevně přizpůsobeno akrylovými barvami odstínu střepu zásobnice.

Ukázka zrekonstruované nádoby.

Celý pracovní postup byl fotodokumentován jako obrazová příloha, která je nedílnou součástí konzervátorsko-restaurátorské dokumentace.

Leona Töröková

Oddělení programové a propagační

Programové a propagační oddělení v roce 2009 zastřešovalo tvůrčí, výrobní, realizační, provozní, komunikační, propagační a programovou stránku převážně většiny kulturních projektů muzea. Oddělení úzce spolupracovalo s dílčími subjekty – především garanty akcí, technickým úsekem muzea, webmasterem i dodavateli různých doplňkových služeb – tvůrčími agenturami, tiskárnami, dobrovolnými aktivitami při muzeu, se školami, institucemi, informačními centry a v neposlední řadě i masmédií.

Na programovém a propagačním oddělení došlo také k výměně na pozici vedoucí oddělení. Na konci dubna 2009 odešla do důchodu dlouholetá vedoucí tohoto oddělení PhDr. Jaroslava Landová a na její místo od srpna 2009 nastoupila Mgr. Yvona Majerová.

Pracovní činnost ze stejného důvodu ukončila v červnu 2009 i Kamila Koubová, která působila na pozici výtvarníka Jihočeského muzea v Českých Budějovicích více jak 30 let. K další změně na tomto oddělení došlo naposledy v říjnu 2009, kdy ukončilo své zaměstnání 11 průvodců, kteří působili na výstavě Šumavy.

Výstavní činnost:

Výstavní činnost se skládala z přípravy celoročního detailního plánu výstav, který vycházel z předem schválených výstavních listů. Na to pak navazovala jednání k zajištění technické přípravy, výtvarně prostorové řešení expozic, malých chodbových i krátkodobých výstav a následně vlastní realizace. Propagace, zpřístupnění výstav veřejnosti a zajištění provozu muzea pro návštěvníky celou výstavní činnost završilo.

Prezentace muzea směrem k veřejnosti:

Muzeum se směrem k veřejnosti prezentovalo tištěnými materiály, aktuálními informacemi na webových stránkách muzea, vitrínami i stojkami před hlavní budovou. Velmi úzce byla navázána spolupráce s hromadnými sdělovacími prostředky, především s deníky a regionální televizí, které muzeu věnovaly mimořádnou pozornost. Je potřeba dodat i to, že se o to nemalou měrou zasloužila velice úspěšná výstava **Šumava Karla Klostermanna – Příběh šumavské podmalby** a doprovodné akce s ní spojené, které na sebe poutaly velkou pozornost veřejnosti i médií.

Veškerá činnost muzea byla předkládána pravidelně veřejnosti prostřednictvím rámcových měsíčních programů, měsíčních programových plakátů, plakáty k jednotlivým výstavám a akcím, informačními letáky a pozvánkami na vybrané akce. Tiskoviny byly distribuovány pravidelnými výlepy, prostřednictvím informačních center, veletrhů i ve spolupráci s odborem kultury Jihočeského kraje, odborem školství Jihočeského kraje, Jihočeskou centrálou cestovního ruchu, Městským informačním centrem, Kulturním mostem, Mapcentrem a Centrem ekologické a globální výchovy Cassiopeia. Rozesílka byla pravidelně prováděna klasickou i elektronickou poštou.

Produkci propagačních materiálů do formátu A3 zajišťovalo muzeum z vlastních zdrojů, včetně grafické úpravy a tisku, větší formáty byly řešeny dodavatelsky.

Propagační akce a zpětná vazba:

Základem propagační činnosti je informování veřejnosti o činnosti muzea. Poskytované informace musí být pravdivé a především aktuální. Jejich šíření je úzce spjato se spolupracujícími subjekty i s aktivním přístupem samotného muzea směrem k veřejnosti. Ověřování vztahu veřejnosti k muzeu a jeho aktivitám se dělo na několika úrovních. V první řadě jsme zpětnou vazbu získávali přímo z reakcí návštěvníků na akcích muzea – přednášky, klubové akce, doprovodné programy, besedy ... Dále prostřednictvím zápisů v návštěvních knihách nebo z vyplněných dotazníků školních skupin. Odrazem činnosti muzea byl i vysoký zájem o tuto činnost, který se odrazil ve vysoké návštěvnosti objektů muzea i jeho webových stránek, s tímto souvisí i velké množství e-mailů, které docházely na adresu muzea – zpětné reakce na navštívenou akci nebo dotazy a doplňující informace, pokud návštěvníci v expozicích našli něco nebo někoho jim blízkého. V neposlední řadě i v zájmu o pořádání přednášek přímo ve školních zařízeních nebo v opakovaných návštěvách jednotlivých akcí.

Mezi tradičně zajímavé propagační akce roku 2009 patřila jistě 5. muzejní noc vyhlášená Asociací muzeí a galerií pořádaná v rámci Festivalu muzejních nocí dne 5. června v areálu tvrze Žumberk. V rámci Dnů evropského dědictví (EHD – European Heritage Days) Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích pořádalo 18. září den s řemesly pod názvem Krása řemesel a folklóru Šumavy, kterou navštívilo téměř 500 osob.

Vysoce navštěvované a pro školy i veřejnost lákavé byly doprovodné akce k výstavě o Šumavě, kterých se zúčastnilo téměř 4 000 návštěvníků.

Avšak nejvíce ohlasů a musím dodat, že především kladných a pochvalných, bylo na výstavu **Šumava Karla Klostermanna – Příběh šumavské podmalby**, která měla rekordní návštěvnost v historii Jihočeského muzea v Českých Budějovicích. Tuto výstavu shlédlo celkem 65 247 návštěvníků.

Yvona Majerová

Jubilejního návštěvníka s pořadovým číslem 25 000 na výstavě uvítal a upomínkovými předměty obdaroval Ing. František Štangel, radní Jihočeského kraje pro oblast kultury.

ROZPOČET A VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2009

I. ROZPOČET

Schválený rozpočet na rok 2009 byl tvořen objemem vlastních tržeb ve výši 2 300 tis. Kč a příspěvkem na provoz od zřizovatele ve výši 29 797 tis. Kč. Při nulovém hospodářském výsledku činily rozpočtované celkové náklady 32 097 tis. Kč. V těchto nákladech je již promítnuto snížení nákladů o 698 tis. Kč od 1. 9. 2009.

Během roku byl tento rozpočet posílen o dotace z MK ČR na program v oblasti lidové kultury ve výši 130 tis. Kč na projekt Lidový oděv, strava, doprava, obchod a trh a od GA ČR na grantový projekt Keltové a Germáni v 1. stol. př. Kr. v Čechách a ve střední Evropě jsme pro rok 2009 obdrželi částku 80 tis. Kč. Příspěvek od JČK na propagaci muzea činil 230 tis. Kč, na realizaci projektu Internetový portál „Kraj tradic a řemesel“ částku 664 tis. Kč a na dofinancování grantu LK částku 65 tis. Kč.

Na předfinancování výstavy „Šumava Karla Klostermanna“ jsme od Jihočeského kraje obdrželi 1 232 tis. Kč pro rok 2009. V rámci záštity 1. náměstka hejtmána JČK jsme obdrželi finanční dar ve výši 5 tis. Kč jako příspěvek na zajištění 1. národní konference na téma Příběh je základ ..., konané 19. – 20. 11. 2009 v JČM.

II. VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ

Celkové hospodaření JČM bylo v roce 2009 ovlivněno pokračováním výstavy Šumava Karla Klostermanna – Příběh šumavské podmalby, která byla z termínu ukončení k 30. 6. 2009 prodloužena až do 31. 10. 2009.

Celkové výnosy byly za rok 2009 splněny a překročeny o 10,62%. Vlastní tržby byly překročeny o 847 tis. Kč, tj. plnění na 136,86%. Na tomto plnění se podílely jednotlivé položky tržeb takto:

– tržby za vstupné	plnění na 84,33%
– tržby za publikace	na 148,50%
– tržby za záchranné archeologické výzkumy	na 124,15%
– tržby za nájemné	na 204,00%
– tržby za konzervátorské služby	na 55,83%
– tržby za služby z reklam	na 150,00%
– tržby za nápoje z automatu a ostatní tržby	na 113,75%

Nenaplnění tržeb na vstupné ovlivnila výstava Šumava Karla Klostermanna a její prodloužení, na kterou je vstupné zdarma. Celkové náklady byly překročeny o 2 287 tis. Kč, tj. čerpání na 106,92%. Překročení bylo ovlivněno realizací výstavy Šumava Karla Klostermanna, kde materiálové náklady činily 562 tis. Kč a mzdové náklady 921 tis. Kč.

Náklady na platy zaměstnanců byly vyčerpány do výše rozpočtu, zvýšení bylo pouze o grantové položky. Ostatní osobní náklady na běžný provoz nebyly dočerpány o 14 tis. Kč, OON u grantových projektů byly vyčerpány dle rozpisu rozpočtu na tyto projekty.

Náklady na spotřebu energií byly překročeny o 41 tis. Kč, tj. o 1,95%. Nedočerpané náklady na opravy a udržování o 126 tis. Kč byly použity na restaurování sbírkových předmětů. Náklady na cestovné po odpočtu grantů byly překročeny o 13 tis. Kč, tj. překročení o 6,5%. Rozpočet nákladů na odpisy DM nebyl naplněn o 14 tis. Kč.

Při vyčerpání nákladů na granty do výše stanoveného projektu a porovnání výnosů a nákladů byl vytvořen hospodářský výsledek – zisk ve výši 158 tis. Kč. Zisk byl vytvořen především překročením tržeb za záchranné archeologické výzkumy, a to o 326 tis. Kč.

Počet zaměstnanců 56 byl překročen o 6 zaměstnanců, a to o průvodce pro výstavu Šumava Karla Klostermanna.

Na restaurování sbírkových předmětů bylo celkem vynaloženo 795 005,- Kč. V tom restaurování za:

– prapor Spolku válečných veteránů	70 000,- Kč
– lidové malované truhly (3 ks)	150 616,- Kč
– sofa celočalouněná + 4 ks čalouněná křesla	100 000,- Kč
– psací stůl dubový	70 000,- Kč
– restaurování 26 ks loutek	19 300,- Kč
– lidové podmalby na skle (3 ks)	50 100,- Kč
– bronzové a železné artefakty (300 ks)	70 000,- Kč
– rukopisy knih (4 ks)	70 000,- Kč
– kabinet se skleněnými výplněmi	192 700,- Kč
– obraz V. Jirsíka (záplatování trhliny)	2 289,- Kč

Na doplnění sbírkového fondu bylo v roce 2009 vykoupeno celkem za 298 073,- Kč sbírkových předmětů, např.: hodiny, loutky, mince, vázy a dózy, soubor nářadí, dětské hračky, soubor pohlednic, soubor krojových součástek, lustr, cedule reklamní smaltované, soubor baráčnických potřeb aj.

Odborná literatura byla nakoupena celkem za 126 636,- Kč, noviny a časopisy za 32 717,- Kč.

Celkové náklady na publikační činnost činily 689 tis. Kč. Byla vydávána pravidelná periodika Výběr, Sborník PřV, JSH a AVJČ, celkovým nákladem 358 tis. Kč. Dále byly vydány publikace Fronta a týl, Krasci jižních Čech, Zlatá stezka III, Sborník „Genius loci“ a Čas optimismu. Uvedené publikace byly vydány za přispění hlavního partnera JČM JETE Temelín. Tento partner přispěl částkou 300 tis. Kč v rámci reklamní činnosti.

Na opravy a údržbu bylo v roce 2009 vynaloženo celkem 719 tis. Kč, z toho na opravy budov 386 tis. Kč a na opravy strojů a zařízení 333 tis. Kč. Z důvodu připravované rekonstrukce objektu hlavní budovy muzea a výstavy o Šumavě... se na hlavní budově prováděla pouze nutná běžná údržba. Převážná část údržby se realizovala na tvrzi Žumberk. Bylo provedeno malování všech místností, podlahářské práce, klempířské práce, elektroinstalace a nátěry šindelové střechy na baštách.

Jako spoluřešitelé jsme se zúčastnili grantového projektu Keltové a Germáni v 1. stol. př. Kr. v Čechách a ve střední Evropě. Grant od GA ČR je na tři roky. V posledním roce, tj. rok 2009 JČM obdrželo provozní částku 80 tis. Kč, která byla vyčerpána na daný projekt. Spoluřešitelem uvedeného projektu za Jihočeské muzeum je PhDr. Petr Zavřel.

Z programu na podporu tradiční lidové kultury pro rok 2009 byla MK ČR poskytnuta dotace na projekt: Lidový oděv, strava, doprava, obchod a trh.

Uvedené dotace byly vyčerpány ke stanoveným účelům a v souladu s podmínkami pro přidělení dotace.

Jihočeské muzeum uspořádalo v roce 2009 celkem 18 výstav, z toho 12 výstav základních a 1 výstavu putovní. Celkové náklady vynaložené na realizaci výstav a expozic činily 165 tis. Kč.

Celkový počet návštěvníků ve výstavách a expozicích byl 80 141 osob.

III. INVESTIČNÍ ČINNOST ZA ROK 2009

Schválený rozpočet na investiční dotaci od zřizovatele ve výši 2 500 tis. Kč byl II. rozpočtovým opatřením snížen na částku 500 tis. Kč. Tato dotace byla současně ponechána na dofinancování investičních akcí v roce 2010.

Čerpání prostředků z investičního fondu za rok 2009 bylo celkem za z toho:	866 499,- Kč,
1/ konzultace prováděcího projektu rekonstrukce objektu Dukelská 1	14 994,- Kč
2/ projektová dokumentace na rek. oplocení - strážní domek koněšpřežky	23 205,- Kč
3/ výstavba kanalizační přípojky k objektu Ledenice	73 331,- Kč
4/ dokončení vzduchotechniky půdních depozitářů a zhotovení prostupu střechou v objektu L. B. Schneidera	118 119,- Kč
5/ nákup terénního automobilu Hyundai	636 850,- Kč.

IV. PLNĚNÍ ROZPOČTU ZA ROK 2009 (v tis. Kč)

Položka	rozpočet	skutečnost	rozdíl	% plnění
Tržby:				
vstupné	300	253	-47	84,33
publikace	200	297	+97	148,50
ZAV	1 350	1 676	+326	124,15
nájemné	50	102	+52	204,00
konzervátorské služby	120	67	-53	55,83
tržby z reklam	200	300	+100	150,00
tržby za nápoje (automat)	40	41	+1	102,50
tržby za ostatní služby	40	51	+11	127,50
úroky	0	4	+4	–
ostatní výnosy vč. aktivace	0	356	+356	–
Vlastní tržby celkem	2 300	3 147	+847	136,86
dotace ze SR	0	210	+210	–
dary a sponzorské příspěvky	0	5	+5	–
jiné ostatní výnosy	0	155	+155	–
přísp. na provoz od zřizovatele	29 797	29 797	0	100,00
přísp. od Jihočeského kraje na propagaci	0	230	+230	–
přísp. od Jihočeského kraje na int. portál	0	664	+664	–
dofinancování grantů LK	0	65	+65	–
Jihočeský kraj – předfinancování výst. o Karlu Klostermannovi.	0	1 232	+1 232	–
Přísp. od Jihočeského kraje celkem	29 797	31 988	+2 191	107,35

Výnosy celkem	32 097	35 505	+3 408	110,62
Náklady				
spotřeba materiálu	2 000	2 075	+75	103,75
prodané zboží	200	329	+129	164,50
spotř. potravin – reprefond	25	25	0	100,00
spotřeba energií	2 100	2 141	+41	101,95
opravy a udržování	845	719	-126	85,09
restaurování sbírk. předmětů	570	795	+225	139,47
cestovné	200	247	+ 47	123,50
ostatní služby	4 300	6 155	+1 855	143,14
v tom: nákup sbírk. předmětů	260	298	+38	114,62
mzdové náklady + granty	13 943 +42	13 929+42	-14	99,90
v tom: platy zaměstnanců	13 623+12	13 623+12	0	100,00
○ON	320+30	306+30	-14	95,63
platy + ○ON výst. Šumava	+921	+921	0	100,00
zák. SP + ZP	4 741	4 691	-50	98,95
zák. sociál. náklady	273	273	0	100,00
ostatní sociál.náklady	0	85	+85	–
daně a poplatky	0	4	+4	–
jiné ostatní náklady	300	330	+30	110,00
odpisy DM	2 600	2 586	-14	99,46
Náklady celkem	32 097 + 963	35 347	+2 287	106,92
Hospodářský výsledek	0	+158		
Počet zaměstnanců + výst.				
o Karlu Klostermannovi	56	56+6	+6	110,71
Průměrný měsíční plat (bez výstavy Šumava)	20 272	20 272	0	100,00
Dotace na invest. od zřizov. (povolený převod do r. 2010)	500	0		
Použití investičního fondu	2 000	866	-1 134	43,30

Ing. Ludmila Kotásková

STRUKTURA A STAV PRACOVNÍKŮ V ROCE 2009

Muzeum je organizačně členěno na 9 samostatných oddělení, jejichž vedoucí jsou přímo podřízeni řediteli.

Oborové složení a personální obsazení jednotlivých oddělení v roce 2009

1. Sekretariát ředitele

Mgr. Pavel Šafr	ředitel muzea
PhDr. Marta Zavřelová	zástupkyně ředitele
Helena Bürgerová	sekretariát, personální agenda
PhDr. et Mgr. Marcela Macková	lidová kultura
Bc. Pavla Šmídová	centrální evidence sbírek (CES)
Jindřiška Šimánková	referentka pro evidenci sbírek
Martin Dvořák	operátor počítače

2. Oddělení společenských věd

PhDr. Jiří Petrás	vedoucí oddělení, historik nejnovějších dějin
PhDr. Nora Jelínková	historička umění
PhDr. František Krejča	etnograf
Mgr. Leoš Nikrmajer	historik novějších dějin
Mgr. Eva Sklenářová	numizmatička
Bc. Petra Prokopcová	kurátorka sbírek divadelního a hudebního archivu (MD do 7. 9. 2009)
Irena Tauerová	správkyně etnografických sbírek
Bc. Markéta Landová	správkyně uměleckoprůmyslových sbírek (MD do 1. 9. 2009)
Pavla Svobodová	konzervátorka
Jan Török	konzervátor
Karel Zámek	konzervátor

3. Oddělení přírodních věd

RNDr. Petr Bürger	vedoucí oddělení, zoolog
RNDr. Petr Rajlich, CSc.	geolog
Mgr. Zdeněk Kletečka	entomolog
Mgr. Miroslav Beran	mykolog
Ing. Martin Lepší	botanik
Eleonora Krotká	preparátorka

4. Archeologické oddělení

PhDr. Petr Zavřel	vedoucí oddělení, archeolog
Mgr. Zuzana Thomová	archeoložka
Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D.	archeolog
Ladislav Bílý	terénní technik, dokumentátor

Karel Vávra, DiS.
Tomáš Kolegar
Leona Töröková
Marie Vojtová

terénní technik, dokumentátor
terénní technik, dokumentátor
konzervátorka keramiky
administrativa, knihovna, archiv

5. Knihovna

Mgr. Helena Stejskalová
Dagmar Fraňková
Jana Klimešová
Helena Jakešová
(v roce 2009 provdaná Motyčková)

vedoucí oddělení, kurátorka historických knižních sbírek
knihovnice
knihovnice
fotografka

6. Programové a propagační oddělení

PhDr. Jaroslava Landová
Mgr. Yvona Majerová
Kamila Koubová
Vlasta Bícová
Blanka Irová
Martin Bach
Vlasta Bednářková
Bohumila Barešová
Johana Bürgerová
Barbora Dúbská
Anna Heřmanová
Marta Herdová
Lucie Hošnerová
Anna Hovorková
Ing. Zdena Chmelová
Eliška Chrastinová
Barbora Jelínková
Nora Jelínková
Ludmila Kojanová
Ivana Krýsová
Pavla Křížová
Miloslav Kocmich
Ing. Vlastislav Márovec
Eva Merkllová
Michaela Novotná
Lenka Němcová
Josef Placer
Marie Spurná
Tereza Töröková
Miluše Wagnerová

vedoucí oddělení (do 31. 3. 2009)
vedoucí oddělení (od 1. 8. 2009)
aranžérka, výtvarnice (do 30. 6. 2009)
provoz vrátnice
provoz vrátnice
průvodce
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodce
průvodce
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně
průvodce
průvodkyně
průvodkyně
průvodce
průvodkyně
průvodkyně
průvodkyně

7. Ekonomické oddělení

Ing. Ludmila Kotásková

vedoucí oddělení, ekonomka

Ludmila Pouzarová
Stanislava Hálová

mzdová účetní
materiálová účetní

8. Provozně technické oddělení

Ing. Jiří Popadinec
Dušan Ambrož
Václav Címl
Vojtěch Krnínský
Jiří Císař
Anna Popelová
Hana Křelinová
Jitka Šimková
Jana Šteflová

vedoucí oddělení
údržbář, truhlář
údržbář, řidič
údržbář, elektrikář
údržbář, zámečnick
úklid
úklid
úklid
úklid

9. Tvrz Žumberk

Roman Josefík
František Pesinger
Markéta Bláhová
Dana Petrová
Tomáš Petr
Antonie Josefíková

vedoucí pobočky
průvodce
průvodkyně
průvodkyně
průvodce
úklid

STATISTIKA NÁVŠTĚVNOSTI

NÁVŠTĚVNOST CELKEM	Počet akcí	Počet návštěvníků
Expozice	3	9 869
Výstavy	15	70 272
z toho zdarma		73 349
Exponát měsíce	3 / 3 web	*
Přednášky / z toho mimo muzeum	213 / 31	8 937 / 1 080
Vycházky	17	485
Spolupráce se školami	20	500
Ostatní akce	44	4 465
Celkem:	318	94 528

* umístěn při vstupu do muzea – návštěvnost neevidována

Návštěvnost expozic a výstav podle objektů:

Jihočeské muzeum, Dukelská 1: celkem	72 916
z toho: expozice	4 693
výstavy	68 223
Tvrz Žumberk	5 802
z toho: bašty	201
Muzeum Koněspřežky	1 423
CELKEM návštěvníků expozic a výstav	80 141

PŘÍLOHA 1

I. stupeň evidence (CES) – rok 2009

Fond	Počet přír. čísel	Počet ks (celkem)	Sběr ks	Koupě ks	Dar ks	Vlastní činnost	Staré fondy	Převod ks
Archeologie	76	2513	2 493	–	–	–	20	–
Umělecký průmysl	31	90	–	79	11	–	–	–
Národopis	12	269	–	269	–	–	–	–
Numismatika	6	6	–	5	1	–	–	–
Současnost	27	264	156	106	2	–	–	–
Kapitalismus	54	792	–	741	–	–	51	–
Fototéka	–	–	–	–	–	–	–	–
Filmotéka	1	1	1	–	–	–	–	–
Botanika	7	4 306	228	3 152	926	–	–	–
Entomologie	–	–	–	–	–	–	–	–
Mykologie	2	450	450	–	–	–	–	–
Geologie	19	1 754	437	55	422	–	840	–
Zoologie	–	–	–	–	–	–	–	–
Staré tisky	1	1	–	1	–	–	–	–
Grafické listy	–	–	–	–	–	–	–	–
Literární archiv	1	139	–	139	–	–	–	–
Výtvarné umění	3	3	–	–	3	–	–	–
Divadelní archiv	13	281	17	145	119	–	–	–
Hudební archiv	8	109	7	–	102	–	–	–
Vojenské sbírky	–	–	–	–	–	–	–	–
Celkem	261	10 978	3 789	4 692	1 586	–	911	–

Zpracovala: Bc. Pavla Šmídová (CES)

PŘÍLOHA 2

II. stupeň evidence (CES) - rok 2009

Fond	Inv. čísla	Počet kusů	Počet přír. čísel
Numismatika	–	–	–
Kapitalismus	540	1 297	320
Socialismus	551	1 670	243
Botanika	6 067	6 067	12
Entomologie	277	76 483	2
Mykologie	–	–	–
Geologie	–	–	–
Zoologie	–	–	–
Fototéka - Filtotéka	–	–	–
Umělecký průmysl	28	33	1
Národopis	53	85	8
Rukopisy	–	–	–
Grafika	–	–	–
Literární archiv	–	–	–
Písně a modlitby	–	–	–
Divadelní archiv	–	–	–
Hudební archiv	–	–	–
Archeologie	318	5 532	58
(doplnění inv. řady)	2007		
Výtvarné umění	–	–	–
Vojenské sbírky	1	1	1
Celkem:	9 842	91 168	645

Zpracovala: Bc. Pavla Šmídová (CES)

PŘÍLOHA 3

Vyřazené sbírkové předměty (CES) – rok 2009

Podsírka	Počet položek
MDRH	
sign. „S“	545
sign. „K,N,Kf, Kt“	38
přír. čísla	18
Numismatická	152
Umělecký průmysl	2
Celkem	755

PŘÍLOHA 4

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích **Historická budova, Dukelská 1, České Budějovice**

tel.: 387 929 311

stálá expozice
příroda jižních Čech, horniny, nerosty, houby jižních Čech,
pravěk a středověk,
tématické výstavy

otevřeno: do 31. října 2009 úterý – neděle, svátky: 9 – 17,00 hodin
od 1. listopadu 2009 úterý – neděle, svátky: 9 – 12,30 13,00–17,00 hodin

Muzeum Koněspřežky, Mánesova 10, České Budějovice

tel.: 386 354 820

stálá expozice
památky koněspřežní železnice na území města
národní kulturní památka v Českých Budějovicích

otevřeno: úterý – neděle, svátky: 9 – 12,30 13,00 – 17,00 hodin

Tvrz Žumberk u Nových Hradů

tel.: 386 362 124

stálá expozice
Lidový malovaný nábytek z jižních Čech, historie tvrze,
Úředník rožmberský v baště „C“,
Lapidárium Jihočeského muzea v baštách „A“ a „B“

otevřeno: duben a říjen: soboty, neděle, svátky: 9 – 17 hodin
květen, červen a září: úterý – neděle, svátky: 9–17,00 hodin
červenec a srpen: úterý – neděle, svátky: 9–18,00 hodin

OBSAH

Sbírkovatná činnost	4
Péče o sbírky.....	7
Kulturně osvětová činnost	11
Dokumentační a vědeckovýzkumná činnost	16
Ediční a publikační činnost.....	19
Odborná spolupráce.....	27
Zájmová a vlastivědná činnost	29
Zahraniční styky	31
Další vzdělávání	33
Další aktivity, konference a semináře	34
Výstavy připravené a zahajované v roce 2009	36
Významné návštěvy v roce 2009.....	46
Z činnosti jednotlivých oddělení muzea	48
Rozpočet a výsledky hospodaření za rok 2009	63
Struktura a stav pracovníků v roce 2009	67
Statistika návštěvnosti	70
Příloha 1	71
Příloha 2	72
Příloha 3	73
Příloha 4	74

*Z pracovní části workshopu o péči, konzervování a restaurování fotografií, skleněných desek a dalších typů negativů.
Na semináři přednášela Mgr. Tereza Cermanová (na fotografii vpravo dole).*

Výběr nejkrásnější jihočeské pohlednice proběhl i v roce 2009 v Jihočeském muzeu.

Vycházka s muzejním botanikem do blízkého okolí Žumberka jako součást programu muzejní noci 2009.

Hledání pokladů - soutěž připravena muzejními archeology pro děti v rámci programu muzejní noci, která se konala v roce 2009 na Žumberku.

Šermířská skupina z Milevska Collegium 1570 zaujala publikum svým vystoupením při muzejní noci na Žumberku.

Při muzejní noci v roce 2009 byl divácky úspěšný koncert skupiny Swing Trio Avalon.

*Jiří Honiss z Českých Budějovic a jeho podmalby na přehlídce Krása řemesel a folklóru Šumavy.
Doprovodná akce k výstavě Šumava Karla Klostermanna.*

Skleněný advent - ukázka taženého skla. Doprovodná akce k výstavě Šumava Karla Klostermanna.

Zdobení vánočního stromku na vánoční výstavě třídou Mgr. Jitky Pražákové ze ZŠ Baarova v Českých Budějovicích.

Půlnoční věštba na Štědrý večer - pohled do vánoční výstavy Od Lucie do Tří králů.

Výroční zpráva Jihočeského muzea v Českých Budějovicích za rok 2009

Vydalo: Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, 2010

Sestavili: Helena Stejskalová, Pavel Šafr, Marta Zavřelová

Fotografie: Helena Motyčková, Leona Töröková, Tomáš Papoušek

Tisk: Nová tiskárna Pelhřimov, spol. s r. o.

Náklad: 160 kusů

ISBN: 978-80-87311-09-7

